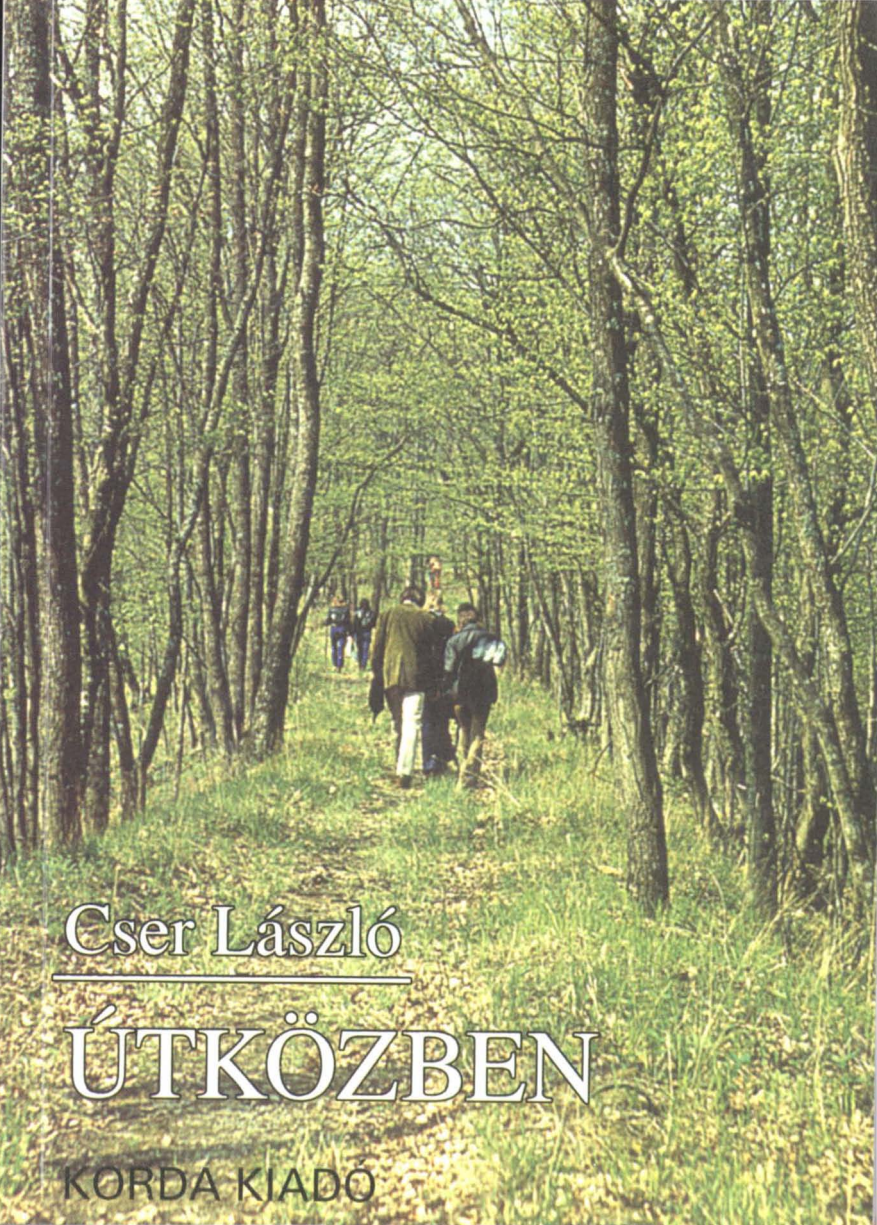

Cser László

ÚTKÖZBEN

KORDA KIADÓ

CSER LÁSZLÓ
ÚTKÖZBEN

2. kiadás

CSER LÁSZLÓ

ÚTKÖZBEN

ELMÉLKEDÉSEK

Kiadja a KORDA Könyvkiadó
6000 Kecskemét, Kossuth tér 3. (T.: 76/328-977)
Felelős vezető: dr. Bujdosó Gabriella
Megjelent a MERCATO BT. gondozásában (T.: 76/321-197)
ISBN: 963 8004 34 7

TARTALOM

A kiadó előszava	9
Útközben (Elöljáróba)	13
Történelem	15
Evangélium	17
Vigasz és vigasztalanság	19
Munka...	20
Fenntartás nélkül	22
Istenem...	24
Közvetítő...	25
Szentséglátogatás	27
Krisztus botránya	29
Karácsony, nagypéntek, húsvét	31
Mégegyszer: munka	33
Mosoly	35
Térdeplő	37
Elmélkedés az ifjúságról	39
Az Egyház hajója	41
Tengerparton	45
Hamvazkodás	46

A halál szele	47
Ravatal előtt	48
Számadás	49
Horgony	50
Tekintet	51
Kereszt alatt	52
Modern templom	53
Halk hangon szólt az Isten	54
„Te csak imádkozz!”	56
Hivatástudat	57
Tiszta lelkiismeretről	58
Istenhitről	59
Ajándék-kérésről	60
A fényről	61
Egyszerű ének	62
Oltáriszentség	63
Feladat	64
Áldozat	65
Építőanyag	66
Boldog este	70
Titok	72
Idő és élet...	74
Ima és élet	76
Ami fáraszt	79
Ima és önmegtagadás	80

Este	82
Ahol az Isten...	84
Reggel	86
Az igazi mosoly	87
Hősök	89
Dráma	91
Magány	93
Kísértés	95
A kikerülhetetlen	97
Szentkép	99
Családod	100
Magammal beszélgetek	101
Szeretet	103
Testvéreink az emberek	105
A gyóntatószék	107
Az élet kocsija	108
Egyensúly	110
Jászol	112
A betű	114
Imafüzér	116
Megtanulni a hálaadást	118
Paténán és kehelyben	120
Szentségi áldás	122
Az első ember szemével	124
Az élet értelme	125

A fohászokról	127
Ősz	128
Az imáról	129
Felhők alatt	132
Tőr	134
Mint Szűz Mária	136
Vár	138
Földalatti tenger	140
Az erős	141
Isten	142
Odahaza	143

„MINDENBEN KERESSÉK ISTENT”

Előszó gyanánt

Elmélkedési könyvet adunk olvasóink kezébe. Ezzel több oldalról jövő sürgető kérdésnek teszünk eleget. Az imádság a kegyelmek forrása, az elmélkedő imádság a mélyebb lelkiélet elengedhetetlen eszköze.

A szerzőt nem kell bemutatnunk. Cikkei, tárcái révén olvasóink már ismerik. Régóta áll „az Ige szolgálatában”. Mint pap és hírhirdető Krisztus követésében isteni küldetéssel, mint író és költő sajátos hivatástudatból. Szavának az isteni erő és a költői lendület ad hatékonyságot.

Elmélkedéseinek jellegét már a címben elárulja. „Útközben” vándorló testvéreinek akar útravalót adni sajátos, „életimádságaival”. Ebben szent Ignác módszerét követi. Az újkori lelkiség mestere a manréziai magánytól kezdve megszokta, hogy minden dologban Istent szemlélje és minden dolgot Istenben. Leglázasabb apostoli és szervezői munkája közepette is szívét Istenbe horgonyozta. Tevékenysége és szemlélődése karöltve járt: *contemplativus in actione*, a tevékenységben is szemlélődő életet folytatott. A rendalapító fiait is arra tanította, hogy „mindenkor és mindenben keressék Istent és

amennyire lehet, bontakozzanak ki minden teremtmény szeretetéből, hogy szívüket egészen Teremtőjükhöz fordítsák, Őt szeretvén minden teremtetett lényben és mindent őbenne az ő isteni akarata szerint''. A coimbriai skolasztikusokat is arra inti: főleg abban gyakorolják magukat, hogy mindenben Istent a mi Urunkat mint jelenlevőt keressék és megtalálják, így a társalgásban, járásban, kelésben, étkezésben, tanulásban, szóval minden tettükben. Mert – ez tanításának veleje – amit tiszta szándékkal Isten dicsőségére végzünk, az mind imádság. Ez a tett imája.

Cser László régóta jár szent Ignác imaiskolájába. Szellemét elsajátította, módszere vérébe ment át. Ezt tanítja szüntelenül mostani elmélkedéseiben: Maradj mindig Isten közelében a zajgó nagyváros utcáin és kint a csendes mezőn, munkád és beszélgetésed közben. A szemed Őt keresse minden feléd jövő tárgyon és emberen... Hiszen minden mindenütt Isten-Atyád felé mutat mint valóság, jel, gondolat, szimbólum, imádság... Életed mindig Istent keresse, szeresse egyszerűen, magától értetődően.

Ezt a szellemet tükrözi elmélkedéseinek minden egyes sora. Minden Istenhez emeli. Nemcsak a hittitkok és az üdvösségtörténet eseményei, a jászol és a kereszti, a páténa és a kehely, az oltár és az evangélium, hanem az ég felhői és az éj csillagai, a kagyló a tengerparton és a lefutó erecske a hegyoldalon, az élet kocsija és a munka tempója is. Otthon és a templomban, az utcán és az élet zajában egyaránt rátalál az Istenre. Cser nemcsak az Isten levelét olvassa, de a történelem és az élet könyvét is szakértelemmel forgatja, sőt nem egyszer mélyen beleás

a saját lelkébe, de onnan is az Isten képét bányássza elő. Van amikor tanít: mint lelkiatya ad útmutatást az élet hullámvásáira, a vigasz és vigasztalanság, az öröm és kereszthordozás idejére. Máskor előimádkozik és az olvasót is magával viszi az imádság áramsodrába. Ezek a mintaelmélkedések a könyv igen sikerült darabjai.

Még egy szót az elmélkedések nyelvéről. A szó a megtestesült gondolat. Azért nem közömbös milyen ruhába öltöztetjük mondanivalónkat. Cser László költői nyelve bizonyára hozzásegít ahhoz, hogy olvasóink szívesen nyúljanak elmélkedési füzetéhez. A magyar ember nem is szereti az elvont gondolatfűzést. Neki élet kell, mert képekben gondolkodik. A képek pedig sűrűn buggyannak elő a szerző szívéből. Bizonyos költői ősszavak is – mint élet, hullám, forrás, szív, mosoly, gyökér, csend – gyakran visszatérnek elmélkedései során. A költői gondolatritmust és az ismétlések lélektanát is előnyösen alkalmazza. A ritmussal szinte beleringatja az olvasót, hogy azután becsukva a könyvet maga is továbbimádkozzék.

Minden ember, a mai időkben kétszeresen is állandóan úton van. Ha Cser atya útmutatása szerint gyakran nyúlunk az elmélkedéshez, akkor útközben is gyakran otthon leszünk. Otthon az Istenben.

Kiadó

ÚTKÖZBEN

Elöljáróba

Az ember él, örül, dolgozik a földön és látszólag mint-ha szél hajtáná, akár ősszel a falevelet. De munka, gond, pihenés közben rá-rákérdez a maga életére, az életét környező világra. Vezető csillag felé keres a lélek. Béke és megnyugvás után áhítozik a szív. Honnan jöttem? Mire vagyok itt? Hová készülök? – kérdi az értelem.

Az ember megáll útja közben és rákérdez az időre. És szívében az Időtlen szava után hallgat.

Ez a kis könyv csak arra hivatott, hogy az elmélkedés és imádság kedvét segítse az olvasóban. Végtelenül gazdag kincs felé kíván mutatni, amely a készséges lélek feltett mint isteni kegyelem ragyog.

A rövidreszabott fejezetek csak társaság kívánnak lenni útközben. Hogy, miután az olvasó becsukta a füzetet, igazabban és mélyebben hívja meg életébe magát a vezérlő Istent.

Szerző

TÖRTÉNELEM

Szent János így kezdi evangéliumát:
„Kezdetben volt az Ige,
és az Ige Istennél volt,
mert Isten volt az Ige...

Minden Ő általa lett
és nélküle semmi sem lett,
ami lett.

Benne élet volt,
és az élet volt az emberek világossága.
A világosság a sötétségben világít,
de a sötétség nem fogta föl...

Az igazi világosság,
amely minden embert megvilágosít,
a világba jött.
Tulajdonába jött,
de övéi nem fogadták be.
Ám azoknak, akik befogadták, hatalmat adott,
hogy Isten fiaivá legyenek,
azoknak, akik hisznek nevében...' (Jn. 1. 1-13)

Jézus új történelmet indított el és ez a szentírási szöveg elmondja röviden, miben áll ez a történelem. Népek, társadalmak és külön-külön minden ember története. A tiéd és az enyém. A Világosság Királya eljött és meghív az Élet Világosságába, hogy gyermekei legyünk Istennek.

Aki nem fogadja be Őt, úgy ahogyan van, az sötétben marad.

EVANGÉLIUM

Van aki sokat, van aki keveset, de mindenki olvas. Tudományt, irodalmat, művészetet, napi sajtót.

Tanulni és olvasni jó: megismerni a természet titkait, kísérm felfedezők és utazók útját, figyelni népek és emberek belső életét, visszanézni a múltba, előrekémlelni a jövőbe, beletekinteni az emberi szellem és szív rejtelméibe jó. Sok a könyv, gazdag az élet!

Észrevetted-e, hogy aki csak úgy összevissza olvas, annak nincs „iránya”. Nem hallottál arról az undorról, amit a céltalan könyvhabzsolás eredményez?

A Könyvek Könyve egy. A szép, a fontos, az izgalmas, az élő, az irányt adó könyv egy. Isten üzenete az emberiséghez, hozzád és hozzám, egy.

Többet kellene olvasnunk a Szentírást. Hogy el ne felejtsük: mindennek Jézus Krisztus adja meg az értelmét. Hogy ezt egy percre se felejtsük.

Mikor ez tudatunkban van, akkor jól olvasunk könyveket. Akármit is hoz elénk a nyomtatott betű, minden lelki olvasmánnyá válik. Minden a helyére kerül tudatunkban. És ami idegen a Szentírás irányától, nem lesz kellemes olvasmány. Félrelőkjük. Az Élet Könyve életet áraszt – mit keresnénk a halál országában? Boldog, aki-

nek Krisztus mond véleményt a kívülről hozzáérkező világról!

Amikor nincs Krisztus a lelkünk közepén, nincs más mentség, mint imádkozva olvasni az Evangéliumokat.

Boldog, aki már annyira tudja az Írást, hogy Krisztus tekint ki szemének az ablakain. Akinek a lába az Ő Útját járja, aki az Ő Igazságát hordja a nyelvén. Akiben az Ő szíve dobog.

Krisztusba öltözni! Régi igazság és olyan új, hogy sohasem érünk végére.

A titok, az egyetlen élettítok ez: Krisztusba öltözni és Világosságának fényében látni, gondolni, cselekedni.

Krisztusban élni az életünket.

VIGASZ ÉS VIGASZTALANSÁG

Néha gyönyörű verőfényes nap, néha csúf, esős idő ér kívülről bennünket.

Néha belső örömmel, békével, könnyű Istenszolgálat kegyelmével látogat bennünket Isten.

És néha kétségek, sikertelenségek, tikkadások, kísértések érnek.

Vigasz vagy vigasztalanság, bennünk tőlük nem lesz Isten kisebb.

Sem nagyobb, sem kisebb.

Istent a belső élet könnyűségéért, szépségeiért és örömeiért szereted?

Megpróbáltatásaidban megtudod, hogy egyáltalán szereted-e Istent.

Isten tudja. Vezetett, dédelgetett, szeretett. Szeretné, ha nemcsak ajándékait, de Őt is szeretnéd.

Megpróbáltatásaid hűséges vállalása a felelet.

Isten mindig pártodon áll, erődön túl próbát nem enged.

A kitartás, hősiesség után Isten vigasza nem marad el.

Mert Isten is felel. Vigasztaló feleletei még erősebbé és hálásabbá tesznek.

A próbák arra valók, hogy egyre jobban összeforrtjunk, megszentelődjünk a Legszentebbel.

MUNKA...

A munka nem csupán a munkanélküliek kenyérszerző vágya, nem csupán a tudósok természetkutató szomjúsága. A munka mindnyájunk kötelessége, mert (Ter. 3, 19) „arcod verejtékével eszed kenyered” és „hajtsátok hatalmatokba a földet” (Fer. 1, 28)

A munka büntetés és a munka kitüntetés.

Isten ránk mérte és meghívott maga mellé munkatársul.

Dolgozni kell keményen és komolyan. De nem nyugtalanul. A nyugodt és kitartó munka épít. Ezzel tartozunk Istennek, magunknak és a társadalomnak, amelyben élünk. Egy világ dolgozik érted és ezek munkájának az eredményét hordod magadon mint ruhát, veszed, mint ételt, lakást, kultúrát.

A dologkerülő, egyhamar megmérgezi az életét. Céltalan, unott, levert, kritizáló, ábrándozó és üres lesz. Nemcsak környezetének, hanem magának is az ellensége. Sehol sincsen jól, sem a dolgozó emberek között, sem dologkerülő önmagában.

Isten a legnagyobb munkás. Szüntelenül teremt, fönn tart.

De nézd, milyen nyugodtan. A példa magas, de hív és magára mutat.

Krisztus dolgozott és dolgozik. Mint ács, tanító, imádkozó és Megváltó. A gondolkozó, imádkozó, istenszerető ember is mindig dolgozik. Testi, szellemi, lelki munkában. Ám a munka cél nélkül hiábavaló. Miért dolgozol? Isten- és emberszeretet, kötelességtudat, hivatástudat vezet?

Jól dolgozol. Ez a munka imádság, ahogyan az ima is munka. Ima és munka – Istenhez vezetnek.

Sikertelenség egy van: elszakadni ettől a szerető Istentől.

Siker csak egy van: gondban, munkában, örömben, kínban vele maradni kezdettől végig – kezdettől mindörökké.

FENNTARTÁS NÉLKÜL

A fontos nem az, hogy mindig kitaláljunk valami apró erénygyakorlatot. Inkább az, hogy gondos éberséggel és hűséggel magunknak semmit vissza ne tartsunk abból, amit Isten tőlünk kér.

Ha rendezett a belső világunk és elég nagy a lelki tisztaságunk ahhoz, hogy meglássuk Isten szemének a rebbenését, akkor ez a Tekintet kérni fog sok mindent. Először is azt kéri, hogy magunkat Neki ajánljuk és adjuk és ezzel azt kéri, hogy ne éljünk magunknak, hanem Neki.

Csak így lehetünk teljes emberek. Teljes ember az, akinek az életében Isten él. És nem mint második, hanem mint első.

Ha intenzív lelki életet élünk, Krisztus életét elmélkedjük. Ha imádkozunk és erénygyakorlatot végzünk, még nem bizonyos, hogy oda jutottunk, ahova Isten hív.

Többet akar adni: azt, hogy ne éljünk magunknak, hanem Neki.

Úgy tűnik néha, hogy mi sokat adunk Istennek azzal, hogy magunkból egy darabot: egy cselekedetet, egy szenvedélyt, egy bűnt, egy jócselekedetet kiszabunk és átadjuk Neki.

Vajon nem Ő ad-e többet, amikor egészen lemondva magunkról, Ő tölti be a helyünket?

Önmagunk teljes átadásának a terve, szándéka és maga a följánlkkozás is könnyű. De hogyan sikerül?

Úgy ahogy mondatott: föl kell vennünk keresztünket naponta és követni Krisztust. Ez az Út, az egyetlen út. Krisztus majd segíti lépteidet az ő lépteihez igazítani, gondolataidat az ő gondolataihoz, imádat az ő imájához, áldozatodat áldozatához, szíved dobogását Szíve dobogásához, életedet Életéhez.

A nehéz kérdés lényegében nagyon egyszerű: a magunk környezetében és a magunk adottságai szerint el kell indulnunk, hogy végigéljük Krisztus életét úgy ahogy Ő kívánja. Krisztus útja nehéz út, de csak Krisztus nélkül. Vele, ő mondd, Vele mi nehéz?

Nehezebb messziről nézegetni Feléje. Magunkat szolgálva, magunknak élni a legnehezebb. Ahogy a szentek és vértanúk történetében látjuk: teljesen Istennek élni úgy a legnehezebb, hogy a legkönnyebb.

És ha kérdeznéd az okát, az oka egyszerű: nagylelkűségben az Istent legyőzni nem lehet. Úgy nem szeret senki, ahogyan Isten visszaszeret.

ISTENEM...

Néha dőlj hátra munkád közben, néha felejtsd el azt, ami elfoglal egy pillanatra. „Gondolj reám” – súgja Valaki valahonnan és te súgd olyan halkán, hogy magad is alig halld: Istenem!

A dicsőséges Krisztus-Isten, egykor keserves vértanú-vándor értünk ezen a földön, szereti néha megnézni magát szívünkben. Szereti, ha életünk megpihen és elnyugszik benne. Szeret ott lenni életünk és tudatunk közepén. Néha csak egy szót vár, hogy feleletül mutasson valamit magából, valami olyat, amiért érdemes volt születni.

Ne legyen mindig gondod a szabályos és okos imára. Néha csak ennyit mondj: Istenem!

Isten tudja, mit akarsz mondani. Ebbe a szóba minden belefér. Könyörgés, sóhaj, könny, öröm, bizalom, fájdalom, ragaszkodás, hála. Minden, ami te vagy és amire Isten kíváncsi.

Talán, amikor legnehezebb mondani, akkor akarja legjobban.

Néha semmi mást nem akar, de ezt a szót nagyon akarja.

Ezt a sóhajt: Istenem!

KÖZVETÍTŐ...

Kísértéseidben – minden támadásban, amely benned Isten világa ellen tör – fordulj a Boldogasszonyhoz oltalomért.

Ha ez már nem új, kereső és tapogatózó kísérlet, hanem megszokott és természetes tulajdonságod, észre fogod venni, hogy a Szent Szűz egészen közel van, mosolyog és biztat: „Ígérem, hogy mindig, amíg csak hűséges maradsz hozzám való bizalmadban, melletted leszek és Fiamhoz segítelek.”

A támadások fölötti győzelemnek nagy eredménye az, hogy lelked finomul, tisztul, Isten szeretetére melegszik és istenszolgálatod egyre nagyobb békével és belső örömmel ajándékoz meg. Egy pillanatra se felejtsd, honnan jön a béke és öröm életedbe.

A szövetség a Szent Szűzzel lassan tapasztalattá érleli benned az igazságot: Mária számodra a közvetítője.

Kérd, hogy megtapasztalhasd. Közvetítse neked azokat a kegyelmeket, amelyek őt annyira fölemelték, Fia szolgálójává és Édes Anyjává tették. Ha a Szent Szűz édes, meleg, hősies, önfeláldozó és egyedül Istenben élő boldogságának egy picike teljessége benned él, akkor hited elsöpör szívedből és tekintetedből mindent, ami nem Isten és úgy látsz mindent, ahogy Isten akarja, hogy láss.

Isten lesz igazi örömed, nemcsak mert akarod, hanem mert egyszerűen nem tehetsz róla: nem öröm, ami öröm, ha Isten benned az Öröm. Ezt a szerelmet nem szennyezheti be semmi mocsok; ez a vonzás ellenállhatatlan és egyszerűen Istenbe csókolod az életedet. Bízni másban nem lehet, csak Benne és bizalmaid olyan lesz, hogy nincs hatalom, amely meg tudná ingatni. Szenvedéseid és megpróbáltatásaid hogyan keserítenének el? Tudod az Utat: Jézus és Mária útját. Minden jó arra, hogy Istenhez forrasszon. Ha már túl biztos lennél magadban, milyen áldott ajándékok és megpróbáltatások és szenvedések! Az alázat, a hit, a tisztaság, a bizalom, az imádság csodálatos légkörében lehet-e nem szeretni mindent, legjobban Istent?

Nem is lehet. Még ha bűnbe esnél, akkor sem. Nézd azokat a fájdalmas anya-szemeket! Kézenfog és bánatra vezet.

Soha, soha másfelé. Mindig Krisztushoz, hozzá vissza, hozzá közelebb. Mindig így aggódik érted, így segít, így biztat és így vezet.

SZENTSÉGLÁTOGATÁS

A Szentséglátogatás mindig érdekes, hiszen Isten sohasem unalmas.

Legföljebb mi vagyunk unottak.

A Szentséglátogatás mindig érdekes (különösen este felé a csendes templomban, amikor már a közös esti ima hangja is elnémult).

Jó odahúzódni az Oltár közelébe és arra az Áldozatra gondolni, amelyet reggel bemutatnak és másnap reggel majd újra bemutatnak. Közel tudni magunkhoz a hitvallókat, a szűzeket és a vértanúkat, akiknek a miséit mondják. A kelyhet és a paténát, amelyen Krisztus pihent felajánlott életünkkel.

Az oltárszekrényt talán nem is lehet látni a félhomályban. De ott van. Jobban, mint a pirosuló örökmécses, ez a libegő kis láng, amely olyan mint egy szív áhítatos szerezysége és titokzatos ujjongása.

Az Oltárszekrény ott van és benne Jézus.

Gondolj a Királyodra, aki nem olyan, mint a letűnt királyok. Most is uralkodik és ismeri népét. Személy szerint számontart mindenkit: téged is, engem is. Akármikor fogad: erre szívesen ráér. Mindenre ráér: az égben lenni, a földön lenni, ítélni odaát és a világot fönntartani, lakni millió helyen és millió szívben. Téged hallgatni is ráér.

Olyan szívesen, hogy kíváncsi rád és mintha nem volna jobb dolga, sóhajaidat akarja hallgatni.

Gondolj hát Reá, beszélj Vele, mondd meg Neki, mit gondolsz Róla. És azt is modd el, amit jónak látsz az elmondásra.

Imádkozz! Az ima: imádás, hála, könyörgés, engesztelés, szeretet. Életünk vallomása ezer alakban.

Igen, próbálj kicsit beleszeretni Istenbe. Szeresd az igazi szerelem magamegfeledkezésével, önzetlenségével, rajongásával és tisztaságával.

Az idő nem kérdés. Ilyenkor repülnek az órák, de egy perc alatt is sokat lehet mondani.

Imádkozz Hozzá, beszéljess Vele és könyörögj mindenkiért.

Az is lehet, hogy szavad nem jut az ajkadig és lelked valami édes, tiszta békébe merül.

Az is lehet, hogy fáradt vagy, gondterhelt és fáj a térded. Fontos, hogy eljöttél: itt vagy és itt van Jézus.

Ő és te, ketten elegenden vagytok ahhoz, hogy megszeresd, amit ez a szó jelent: Szentséglátogatás.

KRISZTUS BOTRÁNYA

A magukba száradt lelkeknek, az élet valósága elől elvontságukba takarózó magányosoknak, a fehér ködben andalgó széplelkeknek, a gyengehitű keresztényeknek nem kedves olvasmánya az Apostolok Cselekedetei. Nem mindenki érzi ki ebből a valóságos, sokszor tragikus eseményekkel terhelt beszámolóból Jézus Krisztus Egyházának küzdelmes, szent, bűnökkel terhelt, élő és csodálatos életét.

Az Egyház mostani életébe belelátni, érinteni sebeit, nem kis próbája azoknak, akik életükben nem érzik Krisztus Szívének szent, isteni lüktetését.

Megkerülik az Egyházat, vállat vonnak, letörnek, sóhajtanak, megbújnak, tagadnak...

Igen, a szentek fénykődbe csomagolt tátottszájú papírmaséi, a vértanúk kimosdatott, vasaltruájú hősködése elégtelen, mert a szentek embersége ellégiesedett a képzeletekben, és a fantáziák lemosták a vértanúk halálve rejtekét és lelkük helyett puhára festett képeik váltak keresztény tömjénné.

Krisztus hiába álldogál a rózsaszínű szentképeket élettelenül, papíron, ha életének a valósága kiszorult az életünkől és meg nem szeretjük szenvedéstörténetének azt a részét, amely az Apostol szerint még hátra van és a mi dolgunk, hogy megéljük. (Vö. Kol. 1, 24).

Az Egyház nem gyenge. Élő, az élő Krisztusban, élő tagjaiban éppen olyan erős, mint az első Pünkösöd után. Szentjeiben, vértanúiban, szűzeiben, apostolaiban, az igazi Igazakban éppen olyan szent és csodálatos, mint az induláskor.

A számok fogyhatnak vagy nőhetnek, de az Egyház marad, ahogyan Krisztus is marad, él és győz.

Akiben botrány az Egyház küzdelme és tagjai egy részének az elesettsége, annak a lelkében vagy Krisztus botrány, vagy élettelen semmi.

Akit egyéni- és tömeglangyosság, aposztaziák törnek le, az nem Krisztust kereste, hanem valami színpadi díszletet.

Az Egyház közel kétezer év után kiterjedve széles tájaiban, harcaiban, vergődésében, helytállásában és valóságos, nem festett dicsőségében gyönyörűségesebb, élőbb, megrendítőbb és szentebb, mint bizonyos korok színes és ünnepelt külsőségei között.

Ha valamikor, most Krisztus itt van, szenved a ránk tartozó részben, uralkodik és ítél.

Milliók élnek Őbenne és Ő a milliókban – a nagy csatározásban térdresújtó intenzitással és naponta ezer csodával.

Ha valaki nem fogadja, vallja, szereti, szenved, vállalja és éli ezt, akkor nem fogadja el, nem vallja, szereti, szenved, vállalja és éli Krisztust és legmélyebb önmagát. Az ilyen tévedett, sohasem volt keresztény, mert elfelejtette, vagy nem fogadta el, hogy életünk ezen az úton istenül meg.

KARÁCSONY, NAGYPÉNTEK, HÚSVÉT...

A betlehemi barlang körül nemcsak az angyalok gyönyörű éneke zeng. A betlehemi barlang körül kétezer év ujjongása, öröme és dicsősége énekel.

Úgy lehet, nem mindnyájan vagyunk született énekesek, de a betlehemi barlang körül, akik csak odatérde-lünk, mind belső, ujjongó dalba kezdünk. Itt az Élet, itt van Krisztus!

*

A Golgota keresztje körül minden év emlékező napján megsűrűsödik a gyász, elborít a fájdalom, megráz a zokogás.

Nézd ezt az összetört Istent!

Sírj és fogadd el azt, ami előtte benned zokog. Ezt az együtt-sebesülést, a közös haláltusát. Ezt a nekünk szánt halált.

*

Húsvét hajnalán boldog, akiben él a hit. A szenvedés jeleiben megdicsőült Isteneddel örülj. Ez az öröm Betlehem örömkönnyéből és Golgota halálverejtékéből egybeszűrt és feltámadott öröm. Az Élet örömmel jött, fájdalomban halt és dicsőségben támadott.

*

Ne felejtsd soha, hogy Isten volt itt.

Ne felejtsd a sorsát, hogy ne felejtsd a magadét: Isten itt van!

Hogy végigéljen benned mindent újra, aki született, szenvedett és feltámadott.

Hogy benned tovább éljen a győzelmes áldozat és a dicsőséges szeretet.

MÉGEGYSZER: MUNKA

Az unatkozót beteg árnyak veszik körül; a tétlenség mérges, langyos tavából kígyók kúsznak elő.

Aki nem dolgozik, nem tudja mi az öröm; a munka egészséges fáradtsága megédesíti a jogos pihenést.

Áldott minden ember, aki dolgozik. Ember, dolgoznod kell, mert munkára születél!

A munka nem bálvány, de barátaink között az a jó barát, aki mindig velünk van: aki dolgozik, soha sincs egyedül.

Munka! Kacagjatok kicsi gyermekek játékasztalotok előtt, ahol építőkockákból tündérkastélyt épít gyenge kezetek. Munka! Mondd nyugodtan, te aki valaha az a játékos gyermek voltál, aki játékkockák helyett köveket emelsz magasba és tündérkastély helyett az életet építed.

Munka! Kacagd kicsi gyermeklány, míg Jancsi és Juliska babádnak ruhát öltögetsz maradék anyagból. Munka! Mondd csendesen te édesanya, aki mártír-magadból építed a jövőt.

Szent a munka és mindenki testvér, aki dolgozik. Sokféle lehet a munkád, de testvérré forraszt minket az, amit végzünk.

Dolgozol? Ne szégyelld a munkát.

A munkás és a professzor között a különbség csak az,

hogy képességeik és adottságaik szerint más anyaggal dolgoznak.

Te széthullt társadalom, szomorú kasztok tragikusa, mi mérgezte meg az életedet?

Elfelejtetted a példát?

Jézus Ács volt és Tanító, Ember és Isten, Iparos és Megváltó.

Megszentelte a munkát. Szentté tette – mert kezét, amellyel a Mindenséget alkotta, az ácsfejszére tette, hogy gerendákat szabjon.

Szent a munka és testvér mindaz, aki dolgozik. A mi Istenünk ledöntött minden falat és áldott, testvéri közösségébe emelte mindazokat, akik dolgoznak, akiknek a cselekedete hirdeti a szó kemény, meleg, igaz, vigasztaló szentségét: munka!

MOSOLY

Meg kell tanulnod a mosolyt.

Nem tudod talán, hogy a szomorúság az élet ellensége?

A szomorúság életed veszedelme.

A szomorúság száraz, erőtlen föld, ahol csak bozót tenyészik és szúrós túske. Oda nem járnak szívesen az ég madarai. Onnan nem száll égre a pacsirta, hogy Istennek énekeljen. Ott nem áll meg a fáradt utas, hogy felüdüljön.

A szomorú lélek elhagyatott. Magányos. Keserű.

A szomorú lélek nem szeretheti önnön lelkét. Felebarátai sem szeretik, Isten sem szereti.

Bánat ért? Fogadd el. Mosolyogva fogadd.

Szenvedsz? Mosolyogva szenvedj.

Vétkeid taszítanak szomorúságba? Ne légy kishitű. Mossa tisztára lelkedet a bánat és örülj, mert irgalmas az Isten.

Szenvedélyeid viharzása szomorít? Tanulj meg mosolyogva küzdeni.

Ha a kék ég szemedbe mosolyog, mosolyogj vissza a kék égre.

Ha szomorú emberekre találsz, testvéri mosolyod vigasztalja testvéreidet.

Isten szeretete szüntelenül őrököl feletted, mint a csodálatos, borútlan ég, a mindig sugárzó napfény. Mosolyogj vissza Istenre, mert tudd meg: nem szolgaságot kíván tőled, hanem a szabad szolgálat szerető mosolyát.

TÉRDEPLŐ

Vonulj a magányba, hogy együtt lehess az Istennel!

Azt a lelki élelmet kell megkapnod Tőle, amely táplál és erősít, hogy istenfíúi életedet hűségesen élhesd a világban.

Életed színpada változó: valami asztalféle munkára, valami ágyféle alvásra, valami térdeplőhely imára mindig adódik.

A térdeplő lehet szobád bútordarabja, de lehet a padló, a puszta föld is.

És ha nincs időd megállni, vándorlásaid közben, járműveken s kétlábbon haladva is mehetsz úgy, hogy a lelked térdepeljen.

Amikor térdeplőt mondasz, imára gondolj – az ima a fontos.

A térdeplő egyenesen az imára készült, de neked az élet maga is imára készült.

Imádkozz a madarakkal, a hajnallal és az alkonyattal; imádkozz az Egyházzal, imádkozz azok helyett, akik nem akarnak imádkozni, imádkozz azokért, akik szeretnének, de nem tudnak imádkozni.

Maradj mindig az Isten közelében a zajgó nagyváros utcáin és kint a csendes mezőn, munkád és beszélgetések közben. A szemed Őt keresse minden feléd jövő tárgyon

és emberen, önmegtagadásod testednek szüntelen imája legyen. Szíved érezzen sokat és mindig Isten felé érezzen.

Vannak órák, amikor külön, négy szemközt akar beszélni veled.

Te szeretnél sokat tudni Róla: csukd be a könyveket, lehunyt szemmel várd az elmélkedés csendjében, eljön és beszél veled.

Ha eljön, ülj melléje, keveset kérdezz és sokat hallgasd Őt. Minden szava fontos – hallgasd némán, Ő hallan beszél.

Az elmélkedésnek sok kellékét sorolják fel azok, akik az ima elméletével foglalkoznak. Te beszélj tapasztalatból és ne feledd soha: az elmélkedés egyszerű társalgás az Úrral – társalgás addig, amíg Ő át nem veszi a szót.

ELMÉLKEDÉS AZ IFJÚSÁGRÓL

Aki Istenben él, abban örökre ép az ifjúság.

Uram, a Te virágaid mindig üdék. A virág sohasem öreg: halódó virág és új virág: mind fiatalon a Tiéd.

Nem őszül meg soha a folyó; a patakok örökre gyermekek; a tűz mindig piros és vidám és kék színű minden tengered.

Hogyan öregedne meg az, aki a Tied? Gyermeekül fogadtál, a Víz megmosott: a keresztség kíséri örök ifjúságot.

És minden imádság fiatalít; mert minden imádság Hozzád vezet; az Örökkévalók határán nincs idő, nincsen ránc, nincs fehér haj és öregség.

Minden szentmise megújít engem: bár éveim futnak, nem fut a hitem, a hitem nő és egyre gyermekibb.

Minden szentáldozás fiatalít, mert minden áldozásban eljössz s ha Te velem vagy, hol az idő bús rablánc?

Uram, az ég még fiatal felettem, pedig az égbolt egyszer megöregszik és félredobod mint az elnyűtt ruhát.

Uram, minden virág eltűnik egyszer; minden folyó tengerbe hull és meghal.

És a föld is kiöregszik lassan.

De aki szeret Téged, az mindig fiatal, mert bár a halál, ez a bús örökség ránk hull mint valami fekete árny, de

csak azért, hogy annál fehérebb legyen utána a Mennyország, az időtlen, örök ifjúság.

Aki Tebenned él, abban ép az ifjúság.

AZ EGYHÁZ HAJÓJA

Most már férfi vagy, hivatalt vállaltál Élet-Úrnál, most már akták fölé kell hajolnod, meg kell oldanod az élet pörös ügyeinek bonyodalmait, most már „adásvétel”, „kiadás-bevétel” című rovatokat látsz lelked fehér papírlapján.

Dobd félre az üzérkedést és menj ki a Tengerpartra, oda ahol az Élet Tengere zajlik.

A te hivatalod hivatás! Maradj mindig szabad, elemien ősi, boldog és tragikus, úgy ahogyan azt a te Törvénykönyved, az Evangélium élő szavai lelkedbe öntik.

Állj hát a tengerpartra és nézd azt a különös életet, amelyről annyit hallottál. Tudod, hogy ez a tenger tud lenni édes és lágy, tiszta álmatag víztükör; tudod, hogy mélyen bizarr szörnyek gomolyognak.

Hallottál sokat az életről; most nézz bele magad.

Ne ijedj meg attól, amit látsz.

Soha se mondd, hej, ha így lenne vagy úgy; hej, ha így lehetne vagy úgy lehetne!

Kortárs vagy, küldetésed a jelennek szól és előre kell üzenned, nem hátra.

A múlton, az elhalt anyagi világon ne ábrándozz: a kárhozottakon nem segíthetsz, az üdvözülteknek pedig

csak segítségét kérheted. A te segítségedre nincs szükségük.

Az élőkre gondolj, magadra és a többiekre, minden élőre. És nézz a tengerre, ahol hajókat ácsolnak ebben a percben.

És nézd meg a hajót, amint a viharokon táncol, a Hajót, melynek varázsa megejtett és a végzetes boldogság törvénye szerint egyre jobban megejt.

Ezt a Hajót Egyháznak hívják és írva van róla, hogy az alvilági erők nem vesznek erőt rajta.

A hited rendben van. Van már olyan éles tekintetű szemed, hogy ebben ne kételkedj. Ezt a Hajót Az vezeti, aki az életet csinálta, aki minket gyártott, minden mesterembnél külön módon: a semmit használta anyagul és az anyagba olyan lelket lehelt, amelyet csak azért lehet tagadni, mert elképesztően csodálatosnak mutatkozik.

Te a Hajót nézed, véres és királyi bíborát, törhetetlen kemény bordázatát, hatalmas hánykolódását és zúgó előretörését.

Szeresd ezt a viharzó élettengert, amelyen a Hajó táncol: az életet szeretni kell, mert ajándék, szép és tajtékozó harca a legszebb.

Te kortárs vagy, te nem tudod elképzelni ezt a Hajót nyugodt vizeken.

Lehet, hogy soha nem volt nyugodt az Élet Tengere, hiszen az élet ellentétek bonyodalma, viharok támadása és csendesedése, szépségek és gyalázatok keveréke.

Az Élet Tengere fölött ott van a titokzatos Ég, amely az Isteni Rendet szimbolizálja, de ott van a sötét és háborgó víztömeg is sárkányaival és meduzáival, lágy, de

kegyetlen polipkarjaival, készen arra, hogy a mélybe rántson.

Szeresd ezt a veszélyt és viharzást, hajósnap születettél, aki a születés és a halál két partja között jár.

A csendes és unalmas hajózást nem neked teremtették. Te a nyílt vizek matróna vagy, a vihar szült és a szélvész nevelt.

Nézd ezt a hajót és csodálkozz, hogy rajta vagy.

Nem érdemelted meg, felfogadtak gyatra szolgálót: csak hajósnap vagy. Nem te alkottad a hajót és nélkülöd pontosan úgy halad, mint veled.

Nézd ezt a hajót és tedd meg, amit ebben a pillanatban az életed követel tőled.

Nem himnuszról van szó, többről: egy élet hűségesküjéről.

Kiáltsd bele az élet zivatarába: áldott ez a Hajó és áldott az Isten, aki ott áll a Kormányhídon, hogy a gyenge emberi kezeknek biztonságot adjon. Áldott az Isten szemé, aki látó erejét közli a Hajó vezetőivel, hogy minden szírtet elkerüljenek.

Áldott az élet és az Élet Tengersé, mert van rajta egy Hajó, amely tud hajózni és ha megrázkódik is néha, azért mindig tovább halad kijelölt útján.

Áldott a Hajó... hallgass el, ne beszélj.

Nézz a tajtékokra és nézz a Hajóra. Ne beszélj, imádkozz.

A többiekért, mert mindenki hajósnap született.

A többiek hitéért imádkozz, a szemük világosságáért, hogy lássanak.

Azután kuporodj oda a hajó korlátjához, a vizesdézsa-

ból borítsd ki a vizet és rongy ételleddel töröld tisztára a korlátot, ott, ahol az élet hajótöröttjei fölkapaszkodásuk közben, vagy az élet himbálózása közben megvérezték.

Mosogasd kis hajósinas a korlátot: tiszteld a Kapitányt és a Tiszteket, szeresd az Utasokat, akik már felszálltak, azokat is, akik a legközelebbi állomásnál akarnak felszállni.

Mikor pedig látod a tömeget, kint a partokon, tanács-talanul: énekelj, dúdolg vagy fütyöréssz nekik egy szép dalt arról, hogy csodálatos dolog csak kettő van az életben: az Isten, meg ez a Hajó.

TENGERPARTON

Kavicsot találtam a tengerparton, amikor megálltam nézni a dagályt.

Lassan, ünnepi hömpölygéssel áradt a víz a part felé. Az orgona jutott eszembe, amely ünnepi miséken dicséretedre hív Uram.

Ömlöttek a hullámok, fehér habfodruk felcsapott: ilyen az imádságon is a hit ezüstfehér színe – jutott eszembe.

És amint így álltam egy kis emelkedésen, a tenger vize lassan elöntötte az árkokat, a felhasogatott barna partot.

Lábam előtt feküdt valami. A víz görgette erre. Fölvettem. Zöld tengeri kavics volt.

És eszembe jutott, hogy ez a kerek, zöld tengeri kavics valaha formátlan kődarab lehetett. De a tenger vize érdességét elsimította.

Eszembe jutott, hogy én is kődarab vagyok és Te vagy a tenger és ha akarod, érdes felületemet elsimíthatod.

És kezedbe vehetsz, mint én a kavicsot. És elvihetsz házadba, mint én kezembe veszem és elviszem házamba a kavicsot.

A tenger zúgott. Nőtt a dagály. Vízimadarak keringtek a hullámok fölött.

A vizet néztem. A kavicsot. És Rád gondoltam, Uram. Azt hiszem, imádkoztam.

HAMVAZKODÁS

Csak egyszer, legalább egyszer nézz végig magadon!

Ujjaid körmétől, a hajadtól a talpadig; a gyomrodon és veséden át a lelkedig. Mérj föl mindent, vizsgáld át mindent, mint a tolvaj, aki valami raktárban értékek után kutat.

Kutass: tolvajlámpád legyen az őszinteség. És ha úgy leszel, mint a csalódott tolvaj: semmi sincs itt, ami sokat érne – akkor ülj le én-raktárod fölhalmozott holmijai közé, nyisd ki lámpádat, gyűjtsd meg lángjával a sok szemetet. Meredj a lángba, örülj, hogy ég! Várd meg, míg minden elhamvad és akkor: borulj a hamura és hintsd meg vele magadat!

A hamu legyen az alázat.

Nézz végig magadon, legalább egyszer nézz végig magadon az őszinteség lámpásával, hogy végre megtaláld magadat úgy, ahogyan vagy. Hogy végre lásd, milyen értéktelen az, amit összehalmozol érték címén. És hogy mennyire szükséged van az Alázatra.

A HALÁL SZELE

– Este vagy reggel, nappal vagy éjjel, mindegy nekem
– úgymond a Halál.

Az vagyok, aki nem jelenti be magát, de jön. Hol itt kopog, hol ott kopog. Ahol megállok, megáll egy szív. És ha elmegyek, mi marad mögöttem?

– Halott.

Így szólt a Halál. Mellettem ment el. Tudtam, itt volt. Hogy elkerült, életem biztosabb vagy-e valamivel?

Úgy mond a halál szele:

– Semmivel.

RAVATAL ELŐTT

Fekete-drapériás négy fal között, a szobában, amely előcsarnoka a sírnak,

nehéz illatú, szomorú krizantém között, amelyek halál-szagot illatoznak,

sárga, félénken libbenő gyertyafények között – a deszkák milyen megaláztak! –

hideg és kisimított ruhák között, a ruhák de fáznak! –

fekete körmökkel, mint fekete drapéria, halál-szagúan, mint a szomorú krizantém, sárgán, mint a reszkető gyertya, megaláztottan, mint a sudár fenyő, amelyből koporsót csináltak, hidegen és kisimultan, mint a vacogó ruhák – fekszik a hulla.

Hitetlen vagy? Gondolkodj el és kérdezd: vége?

Hívó vagy? Vess keresztet és mondd: feltámadunk.

SZÁMADÁS

Mély álmodból ha fölébredsz az éj közepén és órád ketyegését hallod, vagy még jobban hallod szíved dobogását és magad vagy a vallató éjben, amely azt mondja: mi lenne, ha asztalodon az óra hirtelen megállna, vagy szíved megállna és nem dobbanna többet?

És alattad az ágy halálosággá válna és a szoba sötétje körülöttesd sírok sötétje lenne?

És a perc, az áldott, vallatóra fog: ember, készen vagy-e?

Fogadd el a percet, őszintén felelj, hiszen úgy fekszel most hanyatt, mint aki végső haláltusára készül, nincs olyan messze, éld bele magad, számold meg: mi az, ami ért valamit életedben, mi az, amivel Isten színe elé nyugodtan léphetsz, mi az, ami félelemmel tölt el.

Számold okosan, bölcsen, nyugodtan, hidegen, mint a kalmár és őszintén, mint a magányba rántott lelkiismeret.

Tégy számadást és zárd le a múltat, tekints előre – és aludj nyugodtan.

Pihenj és ha reggel új napra ébredsz, ne felejtse el az éji számadást.

Tartsd eszedbe és gondoldj arra, ami egyszer elkövetkezik, de őszintébb és kikerülhetetlenebb lesz, mint önkéntes számvétele.

HORGONY

Isten szerelme az égből leengedett és lelkembe akasztott horgony és azért nem esem el, azért tudok élni, mert emel ez a horgony és húz fölfelé.

Két kezemmel fogom a horgony kötelét, iszonyatosan belekapaszkodom – olyan helyen élek, ahol tudom, mi a hitetlenség.

Látom a kételkedést az élet értelmében, tudom a szívek riadalmát, látom az élet megoldatlan kínjait az arcokon – tudom, milyen keserves a sírokra nézni annak, akiben nem él a hit. Azt is tudom, mit ad a fekete hit, a baloldali, a hitetlen hit az anyagistenben, vacaköröm-istenekben, a tunya, elbágyadt egykedvűség-istenekben.

Ne meséljetez nekem! Hazugság minden, ha valaki tapasztalni akarja azt a sebet, amelyet Isten hasított belénk, és fáj, mert ég, mert húz fölfelé és az Isten felé sajog.

Isten megsebezte minden ember szívét egy feléje horgaszkodó vággyal. Lázban ég ez a seb, forró és kínoz – nem hűsíti semmi más, csak a hit, a remény és a szeretet.

Isten szerelme az Égből leengedett és lelkembe akasztott horgony és azért nem esem el, azért tudok élni, mert emel ez a horgony és elfogadom, akarom és engedem, hogy húzzon fölfelé.

TEKINTET

Amikor emberekre nézel és meglátod lelküket, akkor megtalálta az emberekben felebarátodat. – És amikor úgy láttad, hogy lelkükön egy különös gyémánt fénye csillog, az a titkos kincs, amelyet Isten szeret minden emberben: az a gyémánt, amely minden embernek az üdvösségére szóló meghívását jelenti – akkor tekinteted Isten szemétől kapta kölcsön fényét és tudod értékelni embertársaidat.

És amikor fáj, ha ez a gyémánt elsötétül; örömmel tölt el, ha ez a gyémánt felragyog; amikor munkát, részvétet, áldozatot adsz, hogy a homályt eltörölni segíts és a fény jobban ragyogjon: akkor Istenben szereted felebarátaidat, tehát igazán szeretsz.

KERESZT ALATT

Elmegyek a kereszt alá. Hová mennék, hiszen földi lakásunk mind a Kereszt lábánál épült. A fájdalom töre szívünkben szakadt születésünk percén és a fájdalomtól csak a szent szenvedés vált meg minket.

Kereszted jelével kereszteltek meg azon a boldog órán, amikor második életemet elnyertem Tőled és Kereszted nem szűnt meg áldani, sújtani, vonzani és kísérni életem egyetlen napján sem.

Hova fussak vonzása elől? Aki Kereszted vonzásától megfut, azt is kereszted kíséri nyomon.

Keresztedet először valahogyan el kell ismerni, el kell tűrni, el kell fogadni, csak aztán lehet szeretni. És Te megszeretted. Mert sehol sem vársz olyan szívesen, mint Kereszted alatt. Ott mindig készen vagy fogadásomra. Keresztfád szabadon áll, nem védik falak és ajtók. Kereszted mindenütt ott van, ahol az élet él: élet nincs fájdalom nélkül.

MODERN TEMPLOM

Életem, olyan vagy, mint egy modern templom. Nem mint a tágas bazilika, a súlyos román, a kimért reneszánsz, a fölfelé futó gót, a túlsúfolt barokk templomok.

Egyszerű: kívül kicsit szürke és belül lényegkereső.

Színes vagy, életem, mint egy modern templom üvegablakai és egyszerű: a nagy falfelületek között az oltár a legfontosabb és majdnem az egyetlen dísz.

Az oltáron sem röpdösnek ruhátlan angyalok: asztal az, mint voltak az első oltárok. A Szentségtartó szembenéz velem, amikor belépek – és az áldozat, az ima és elmélkedés idején csak az ablakok színes fénye színezi át első világomat.

Nem von el semmi az oltártól és az Oltár áldozatától: hiszen belső életünk, áldozatunk, imánk és könyörgéseink az Oltár felé hajolnak, hogy az oltáron át fussanak az égig.

Visszatérünk, Uram, a gazdag díszítések helyett Hozzád.

Nekünk Krisztus kell: Megváltó, Közvetítő, Szószóló, Mester és Főpap, mert túlontúl lényegesek a szükségleteink. Rádtalálunk és elég vagy nekünk: életünknek nincs szüksége más díszítésre Rajtad kívül.

Életem, olyan vagy mint egy modern templom: az Örök Egyház időtlen és legidősebb modernsége.

HALK HANGON SZÓLT AZ ISTEN

Valamit elárulhatok neked – mondta az Úr szó nélkül a lelkemben olyan hangon, hogy meg nem hallani lehetetlen volt, – valamit elárulhatok neked: nem engedlek téged más utakon élni, csak azon, amelyet megrajzoltam neked.

Hogy jobban értsd – folytatta az Úr hangtalanul, de meg nem hallani lehetetlen volt –, hogy jobban értsd: nem engedem, hogy megigézzenek hazug istenek.

Ha nem vagyok elég szép neked – folytatta az Úr hangtalanul, de meg nem hallani lehetetlen volt –, ha nem vagyok elég szép neked, be kell érned a várakozással és a várakozásban megmutatkozom neked.

Ha nem vagyok elég érdekes – folytatta az Úr és lehetetlen volt meg nem hallani –, ha nem vagyok elég érdekes neked, hiába hajszolsz érdekességeket. Érdekes neked csak én vagyok és én érdekes lenni néha nem akarok.

Ha élmények után lohol a kedved – mondta az Úr hangtalanul, de lehetetlen volt meg nem hallani –, csak én tudok lenni élményed. És én nem mindig akarok lenni gyerekes, könnyű élményed.

Ne feledd – mondta olyan halkán az Úr, hogy tisztában hangot hallani nem lehet –, én vagyok a te Urad és Istened.

S ti emberek felejtitek, hogy néha nektek túl eredeti vagyok. Ott vagyok, ahol nem kerestek s ahol kerestek, ott nem vagyok.

Ezeket mondta halkán nekem az Úr. Húsz éve mondja és mindig halkán mondja az Úr. És soha el nem hallgatnak ezek a pontos, világos hangok.

„TE CSAK IMÁDKOZZ!”

Te csak imádkozz, és ne bánd körülötted a halk, gúnyos nevetést

„Imák nyilaival lövöldözi az eget. Mire jó?” – mondják.

Igen, imák nyilaival lövöldözöm az Eget, hogy Isten hatalmas Szívébe találjon imám. Hogy megsebezzem boldog, csodálatos Szívét. Hogy Vére lecsorduljon rátok irgalommal. Hogy ne csak az átok, gúny, elégedetlenség és kétségbeesés boldogtalansága legyen a tietek. Hogy a megváltás, öröm és béke jöjjön közétek az Isten lehulló Vérével.

Így imádkozom a halk és gúnyos nevetések között.

Miért is nem értitek: legfontosabb dolgunk most az, hogy könyörgéssel és hűséggel könyörületre indítsuk Isten szerető Szívét...

HIVATÁSTUDAT

Néha nem marad más vigasztaló, csak a küldetés tudata.

Minden más elpusztul, elszárad, kihamvad.

Szíved lángjára nedves éjszaka hull. Álmaidat vad forgószelek ragadták oda, ahova már nem mehetsz utánuk.

Imáid lelked templomában olyan sápadtak és zörgők, mint valami olcsó és zörgő papírvilág.

Mi ment meg téged az elkedvetlenedéstől?

Semmi más nincs benned és körülötted – de levegőd szívverésed, álmod, akaratod, kedved és bizalmad valahol él, lüktet és megtart magadnak.

Minden elhagyhat itt-ott, néha-néha.

De hivatástudatod, az a küldetés, amire jöttél, mindig megmarad. Isten akaratából fakadt gyökér, ha ágát, virágát és gyümölcsét nem is látod sokszor.

Főntart, vigasztal, gyötör ez a tudat és ha megszabadultál ettől és attól, ám a szent hivatástudattól szerencsére sohasem vagy szabad.

TISZTA LELKIISMERETRŐL

Élni akármeddig és akárhol, de tiszta lelkiismerettel – ezt kérem.

Nélkülözve vagy betevő falattal asztalomon; mindegy, csak tiszta lelkiismerettel, ezt kérem.

Munkámnak eredményét lássam vagy maradjon terméketlen. A fontos csak az, hogy megtegyem, ami tőlem telik, tiszta lelkiismerettel.

Ha úgy fordul: találjak barátokra, vagy maradjak egyedül – csak tiszta lelkiismerettel éljek.

Megtéphet ezer gond, labdázhat velem az élet; csak törés ne érjen a lelkiismeretemig, ezt kérem. Tudom, hogy sokat kértem.

Tudom, hogy sokat akarok és sokat kérek. Kérem Atótól, aki útnak indított, hogy tovább is, mindig Tőle tiszta lelkiismeretet kérjek.

„KérjeteK és adatok nekteK (Mt. 7, 7)” hallottuk mindnyájan. Íme, Istenem, kérek.

Hogy mindig, minden körülmények között tiszta lelkiismerettel éljek.

ISTENHITRŐL

Szegény ember ajkára a szó: „kincs”, nem jól illik.
Kincsekkel nincs mit dicsekednem.

Annyi sok a nincsem, hogy nem csoda, ha kincsekkel
nem is dicsekedhetem.

Amit lassan kaptam vagy összeszedtem, azt elhasználtam az idő, vagy szélnak eresztettem.

Belső életem raktárát szeretem néha üresen látni.

Ami vagyok, csak annyi, hogy hiszek és mindig hittem.

Hitem az Istenben nem vakációzott. Nem jártam kirándulásra hitetlen ligetekben.

Hiszem az Istent, s mert mindig Istent hittem, hiszek az emberekben.

Ahogy mélyül és könnyül Isten-hitem, annyival mélyebben és könnyebben hiszek az emberekben.

És vallom: hazudik, aki nem hiszi Istent és úgy tesz, mintha hinne az emberekben.

Isten és ember összetartozik. Egyetlen jegygyűrű az Örökkévaló Élet kezén.

Minden ember neve ott áll Krisztus megsebzett Szívén.

Hiszek az emberekben, mert hiszek Istenben.

Minden embernév írva áll Krisztus megváltó, vérző Szívében.

AJÁNDÉK-KÉRÉSRŐL

Egyszer már azon voltam, hogy ajándékot kérek Tőled.

Csak ne fojtogatná úgy az élet ezer gondja életem szökőkútját. Akkor nyugodtabb, munkásabb és értékesebb lenne az életem – ezt akartam elmondani Neked.

De azután eszembe jutott, hogy Te vagy az Isten és én ember vagyok.

Vajon az Isten nem tudja-e mindezt? – tűnődtem.

Az Isten tudja mindezt – feleltem.

És azt az ajándékot, hogy az élet ezer gondja ne fojtogassa életem szökőkútját, nem kértem Tőled.

A FÉNYRŐL

A hold fényénél szebb a Te fényed. Szebb a Te fényed a hold fényénél.

Tisztább, fehérebb, mélyebb, titokzatosabb.

A nap fényénél fényesebb a Fényed. Fényesebb a fényed a nap fényénél.

Sugárzóbb és tüzeesebb. Igazabb, csodálatosabb.

Te vagy a Fény és minden fény ábrándozás Rólad. Minden fény szeretne elgondolni Téged és alázatosan bevallja, hogy ott minden éjszaka, ahol kigyullad a Fényed.

Fények, kicsike, szerény és alázatos fények: meséljünk egymásnak a Fény Istenéről.

Nemde villám és szentjános-bogárkák, hullámok, csillagok és szemek fénye – a fények Istenről beszélnek?

Tudva és tudatlanul imádkoznak a fények.

Néha úgy tűnik, Istenem, hogy örökmécsed halk, tiszteletteljes, őrködő fénye mellett, a sötét templom mélyén bennem is ég egy halk tiszteletteljes, őrködő lámpás.

Szavai nincsenek, csak ég, csak kicsi, csak alázatos, hűséges és igaz. Az enyém és a Tied és őrzi, fogadja, csodálja, áldja és imádja Fényed.

Isten a Fény és a Világosság – mondták a keresztény ősök az élet sötétjében és az új élet hajnalán. S amint a szavuk, olyan örök hitűek, reményűek és szeretetűek voltak az ősök.

EGYSZERŰ ÉNEK

Lelkem, egyszerű dalokat énekelj. Énekelj az éjről.
Énekelj a hajnalról, ha az éjről énekeltél.
És azután dalold a reggel dicséretét.
És énekeld ölelje át a délelőtti, hogy éneked gazda-
gon dicsérhesse majd a délutánt.
És délutáni éneked előkészítsen esti énekedre.
Gyűjtsd össze a pillanatok és a percek himnuszát.
Tudod, hogy az élet várja, hogy karjaidba vedd és föl-
emeld.
Szedd füzérbe a föld elhanyagolt szent szépségeit és
ajánld Istennek.
A hála, öröm, dicséret, szépség, tisztaság, derű sok
észre nem vett ajándékát.
Lelkem! Az egyszerű, a legszebb dalokat énekeld.

OLTÁRISZENTSÉG

Minden a naptól, a fénytől éled, terem, él!
Vajon csak a nap fénye-e az élet?
Nézd, milyen fehér, milyen kerek a nap az égen!
És milyen kicsi, rejtett az Isten az Élet Szentségében!
Ha a földnek nem lenne napja, lenne-e rajta élet?
Lelkem! A te kerek, fehér, élő, élető Napod nélkül vajon élhetnél-e?
Lenne-e benned Élet?
Milyen kicsi az Úr az Ostya színében és milyen nagy a nap az égen!
És milyen kicsi porszem a nap az Isten kezében!
És milyen nagy a fehér kenyér kerek színe alatt az Isten!
A föld a nap fényében él.
Lelkem, élsz, mert fehér Kenyered az Isten.

FELADAT

Az élet telve van lehetőségekkel. A lehetőségek azonban, bármennyire is korlátlanoknak látszanak, határoltak.

Az életet magát csak Isten válthatja meg. A részletekhez azonban meghívást kaptak az emberek.

Mindenki tartozik önmagának azzal, hogy az Élet benne diadalra jusson. És mindenki tartozik az életnek sok türelemmel, megértéssel, munkával, áldozattal és szeretettel.

A közösség, akinek ez szól, lehet kicsiny vagy nagy a küldetés és hivatás mértéke szerint.

Van aki egy családjáért van, van aki egy nemzetéért, van aki az egész világért. Van aki életében, van aki halála után is köteles hatni.

A feladat: megismerni hivatásunkat és követni azt.

Aki többet akar, mint tehet, aki nagyobbakat akar, mint amire küldve van, akire sok bízott és keveset vállalt belőle, az érezni és tudni fogja élete vége felé, hogy nem nagyon volt érdemes megszületnie.

ÁLDOZAT

Az élet pillére az áldozat és aki nem veszi ki belőle a részét, ember nem igen lehet.

Bizonyos, hogy nem vagyunk önmagunkért. Az Istentért vagyunk, aki felszólít bennünket, hogy segítsük el egymást Hozzá.

Ez a segítség nem is olyan egyszerű. Tudja az, aki megkísérelte. Számolnunk kell önmagunkkal. Ki az, aki munkájának végcélját nem önmaga megdicsőítésében látja? Nos, ezért nincs fogalmunk az áldozatról.

Az áldozatra a mindenkori példa az anya marad, aki alig tudja, hogy él, alig, hogy szép és fiatal, alig, hogy csak ad és semmit sem vár. Az anya, aki soha nem dicsekszik azzal, hogy feláldozza az életét. Eszébe sem jut, hiszen az csak természetes! Akkor is, ha férje rossz és fiai hálátlanok.

Fel kell áldozni mindent, egyszerűen, nyugodtan, éppen úgy mosolyogva, mint a jelentéktelen ügyek intézése közben szokás. Úgy kell tenni, mint az a Szimbolikus Pelikán, aki felvágja a mellét, hogy vérével táplálja övéit.

Hogy hol és milyen körülmények között történik ez, az lényegtelen. Végeredményben úgyszólván a Kereszten történik, mint a Szimbolikus Pelikán valóságos áldozata. A kereszti pedig fáj és megörvendeztet: ez az áldozat jutalma.

ÉPÍTŐANYAG

Az ember járja a világot és mindenütt belebotlik valami különleges látványba.

Néha homok csikordul meg a lába alatt, néha egy elvetett rozsdás szög hever az utcán. Néha felbúg egy táma mélye jelezve, hogy szenet és vasat tépnek ki a föld szívéből.

Aztán falvakon járva, lehet látni kis, kimért térségeket, ahol emberek mozognak, pelyvát hordanak, téglát raknak.

Vannak a földnek városai is, ahol meg kell állnod néha, mert a sok ház és megmerevedett anyag között izgott mozgás jelzi, hogy építenek valamit.

Hangok hallatszanak. Gépek zaja. A kiásott föld helyén percek alatt égigérő betonoszlopok szöknek fel. Ha napok múlva visszatérsz a sürgésforgás helyére: házat láatsz, szépet, magasat, sok ablakút. Kirakatokkal lent és lakásokkal fent.

Eszedbe jut ez a szó: építőanyag. Egy szó mindig elég ahhoz, hogy egy időre ellásson gondolkodnivalóval.

Ravaszul édes csapda az élet azoknak, akik szeretnek elmélkedni a dolgok jelentősége és értelme fölött.

Sok részlet és apróság külön-külön alig fontos, de ha

együtt látod azokat, akkor kérdéseket, feleleteket, bánatokat, kételyeket és megoldásokat csikarnak ki belőled.

Építőanyag – mondd és tovább kell gondolkodnod fájdalmas tehetetlenséggel.

Ha minden építőanyag építésre használnád.

Ha egyszer minden embernek eszébe jutna, hogy minden fontos és hogy minden az építés miatt fontos!

Akkor nem számítanának kis és esetleges romlások, mert nem ezek a fontosak, hanem a Szellem és Öntudat, amely mindig építeni akar, mindig újra kezdeni, mindig feljebb jutni, akkor is, ha bizonyos időkben szükséges a rombolás, vagy egy véletlen miatt összedül az, ami előbb felépült.

Az anyag kész az építésre, mert hullamódon tehetetlen, de vajon képesek-e az élő emberek az építésre?

Nem túlságosan, mert akkor kevesebb volna az élet romja és több szépség épülne ujja benne.

Tetszelgek ebben a gondolatban és nem hagyom magam. Merem mondani és védem, hogy az élet vonala a fejlődés irányába magasodik és hogy az élet egyre magasabb rendű, egyre jobban megépített akar lenni.

Az anyag vár, csak érteni kell hozzá: össze kell illeszteni. Csak használni kell.

Mi hiányzik hát? Miért fullad az élet időnként valami mocsárba, ahol azután széthull minden, amit a múlt teremtet?

Nem, ez nem technika és nem civilizáció kérdése! Ez egyedül a szellem, az értelem, az akarat, a szív, a beállítottság, az igény, a Lélek, egyszóval az Ember problémája.

Mert nemcsak rozsdás szegek hevernek az úton és nemcsak elhullt papírral játszik a szél. Ember, élet, erő, szellem, és lélek is rozsdásodik az utak mellett és magasrendű értékeket és halhatatlanságot is dobál a szél.

Vajon, ha a kevesek, a küldöttek és az élet ügyeit tudatosan magukra vállalók, az alkotók és konstruktív emberek összefognának és hirdetni kezdenék, hogy építeni kell az életet? Vajon nem épülne-e jobban?

Vajon, ha többen lennének tisztában az emberrel, lélekével és értékeivel; vajon, ha kiállanának nemesítésére; vajon akkor nem lenne-e könnyebb meghódítani az Életet?

Az anyag soha nem épít, soha nem jut diadalra. Egyedül a szellem és a lélek.

Erre gondolok, mikor épülő házak között lábammal odébbbrúgok az utcán egy rozsdás szöveget. Erről jut eszembe az ember, a gyermek és a felnőtt. Ez a titokzatos, zárt és sok világ. Ez a sok reményteljes ígélet. Ez a sok önmagának és a világnak készenlétben álló boldogság.

Érdemes-e élni és meghalni az emberekért? Érdemes-e elfáradni, megaszalódni, megörlődni és széthullani azért, hogy ők épüljenek magukban és később a többiekkel együtt építsék az Életet?

Kétely nem bánt, csak szégyen. Az anyagnak könnyű lendületet és formát adni. Elég a fizikai erő és a kitartó akarat.

Az emberrel azonban nem vagyunk így.

Emberre csak ideig-óráig és felületesen lehet hatni fizikai kényszerrel.

Emberre mélyen csak ajándékozással, önmagunk tartalmának közlésével lehet hatni.

Egészen közönséges tömegember, ez a szomorú sereg mindig lesz és mindig az idő, az erőszak és az éhség kényszerét fogja követni. Ám ér-e valamit csordavezérnek lenni? Nem fordul-e meg a tömeg és nem pusztítja-e el azt, amit tegnap felépítettek vele?

Nem jobb-e vállalni valami lassúbb és kevésbé mutatósabb dolgot?

A munkaasztalt, a nyugodt hangot, a magunkról sugárzó, önkéntelenül is nemesítő, belső kisugárzás erejét?

Ehhez az kell, amiről a kínaiak bölcse, Konfucius beszél. Mindenkinek rendet kell teremtenie önmagában: értelme, akarata, lelke, vágyai, álmai és igényei között. Mindenki legyen előbb derék építője önmaga életének.

Mindig megszégyenítenek a dolgok, különösen a jelentéktelen semmiségek hirtelen megpillantása.

Lázadni kellene és ordítani, nevelni tűzzel-vassal minden áron.

De a kis rozsdás szög ott az út szélén rádnevet és megkérdezi: van-e benned annyi erő, hogy vállald a mások, az Élet építését?

Érsz-e legalább annyit, mint én, ha bevernek két deszka közé? Van-e annyi kitartásod legalább, mint nekem, mikor két deszkát összetartok? Annyi erőd és kitartásod?

Ezt mondja a rozsdás szög, a szállongó papír, az állványok, a kövek, a téglák, a vas, a gépek és a pelyva.

Építsd ki előbb magadat belső, igaz tartalommal: hitel, erővel, energiával, szeretettel, kitartással, áldozatkészséggel, türelemmel és hivatástudattal – azután építs.

A BOLDOG ESTE

Egy este nagyon zajos hetek után,
sok elvégzett munka fáradtságától zsibbadtan,
a színes forgatag után elszürkületen,
egy ilyen este – nem nyúlni a televízió gombja után,
sem okos és sok tudást nyújtó könyvhöz,
de kinyúlni a villany gombja után
s a halk kattanás után elmerülni a sötétbe,
és messzire tudni a villogó világot,
a sötétbe zárva gyermeknek lenni újra
és olyan öregnek lenni egyszerre, hogy már nincs is
köze hozzánk az időnek
és csak ülni kényelmesen és nézni
a kavargó gondolatokat,
amelyek szállnak, mint fészek felé a madarak,
amelyek sietnek, mint a hazatérő emberek
s engedni, hogy bent magunkban minden haza érjen
és fészekre térjen,
aztán nem tenni semmit, csak tartani a nagy nyugalmat
és belesüllyedni abba, mint a vetett ágyba
és elfelejteni mindent, ami történt,
nem kérdezni, hogy mi lesz,
csak lenni öntudatunk elnyugodott csendjében,
és így üdvözölni a belső fényt,

amely lassan szétárad, betakar és elfed bennünket
és a lényegünkbe csendesült lényünket,
kicsi pontnak tudni, amely könnyű és emelkedik
a Nagy Végtelenbe, Aki hozzánk ér
és nem szól, pedig mintha súgna valamit, mert halljuk,
és tudjuk, hogy velünk van,
s míg belőlünk apró bocsánatkérések nyúlnak felé,
egyszerre erről sem tudni már,
csak magunkban hordani az Áldást,
az Esti Áldást, amely átvisz a Holnapba,
amely visszatér a múltba és kinyúl a jövőbe –
boldognak lenni időtlenül a Végtelenben –
ez a nap egyszerű és méltó befejezése,
ez a tökéletes este,
ez az élet vége és új élet kezdete,
az életünk halk, nyugodt szívverése –
ez az Esti Béke az éjszaka és hajnal előtt
az út közepén – ez a Boldog Este!

TITKOK

Egyszer majd valahol éjfél utáni óra, s talán ezt a tizenkét óraütést hallom utoljára.

Az élet földi része befejeződik egyszer. Korábban, mint gondolnánk.

A halál gondolata nem úgy félelmes a kereszténynek, hogy elszakadást parancsol a földtől: inkább a számadás jut eszembe és vétkeimre gondolok.

Bocsánatot kell kérnem. Hányszor voltam hűtlen Hozzád, én Istenem. Hányszor tagadtam meg a szeretet törvényét, amelyet mindig alkalmaznom kellett volna, ha Reád és embertársaimra gondoltam.

Nincsen bennem semmi, ami büntelen volna: bűnös a szívem, mert Istenen kívül szeretett mást; szemem, mert kíváncsi nézett; lábam, mert sok hiábavaló utat járt meg és amit meg kellett volna járnia, azt az utat elkerülte.

Beszennyeződött kezem felesleges és önző munkával, ujjaim ostoba könyveket lapoztak és nem végeztem erősen azt a munkát, ami reám bízott. Szennytelen maradt-e futkosó fantáziám? Nem volt-e szégyellnivaló sok beszédem? És gondolataim, Uram, nem érdemlik-e meg ítéletedet?

Nem lehet bennem semmi, ami ne félne és tudom, hogy halálos ágyamon majd fél a lelkem.

Valami mégis, már most vigasztal. Szívem mindennap megfürdött a szentolvasó titkainak az áhítatában; ujjaim mindennap végigpergették a fekete szemeket, fantáziám Jézus és Mária köré fonódott; gondolatom hozzájuk igyekezett és lábam mindennap megjárt egy kis utat – egy negyedórás sétának lehetne mondani, pedig ez az idő a szentolvasó imádkozásában telt el.

Jó tudni, hogy az ítélet óráján igazolni tudom magamat valami módon és könnyíteni is tán az ítéletet: nem volt testem-lelkem, egységes organizmusom és szellemi tehetségem között egy rés, ahova nem hatott volna el mindennap a szentolvasó imája és elmélkedése.

Nagy utakhoz útitársat kíván az ember: én a rózsafüzérrel szeretnék nekiindulni az Örök Életnek.

Életem minden napján Rólad elmélkedtem, Uram! Téged imádtalak és hozzád imádkoztam. Az Angyal imáját mondták ajkaim és nagyon jól tettem ezt: ezért kegyes lesz hozzám az Emberiség Édesanyja és elhozza hozzám és minden haldoklóhoz, aki életében hűséges volt szent olvasójához, az Üdvözítőt, Téged, aki egyedül vagy szükséges mindnyájunknak, életünk minden percében és halálunk óráján.

IDÓ ÉS ÉLETKÉRDÉS

Most már tudom azt, amit eddig is tudnom kellett volna: az ima nem időkérdés.

Az ima életkérdés: élsz, tehát imádkoznod kell. Élsz, Urad teremtet. Kezenyoma rajtad. Szolgálatára lettél. Függesed elismerése és mélyen átértzett tudata már imádság.

Élsz, elveszett életedet Megváltód visszaadta. Érték lettél. Jézus áldozatának vércseppje rajtad, imádság az Atyához.

Ne felejtse, nincs két különálló rend: természetes és természetfeletti. A kettő egy: isteni rend. És ebben minden örökkévaló érték: anyag és szellem együtt van.

Lábad a földön áll, de homlokod az ég felé tekint: lábad elvezet a földi utak ösvényein ezer látnivaló és milliő esemény közé – de ugye tudod, hogy mindig, mindenütt az Isten fogadott fia vagy? És ugye látod, hogy minden, mindenütt Isten-Atyád felé mutat mint valóság, jel, gondolat, szimbólum, imádság?

Istent keresse, nézze, figyelje, szeresse életed mindig egyszerűen és magától értetődően. Az ima nem az idő kérdése, az ima az élet kérdése.

Életre csak élet felel: a mindenség és benne te, az Isten szeretetének revelációja, megnyilvánulása. Életre csak

élet felel: feleld vissza, hogy Istenben visszanyíló szeretet vagy; életed oda nyílik, ott virágzik és gyümölcsöt csak színe előtt terem.

Az ima nem idő kérdése, az ima életkérdés. Ha tudsz, imádkozz és elmélkedj sokat. Temesd bele időd Isten dicsőségébe. De ezentúl is tudd: hogy maga az élet is imádság. Mindaz, ami benned élet, az ima is, ha életed vallja és kimondja, hogy mindaz, ami benned élet, Istené.

Imádkozni annyi, mint lelkünket Istenhez emelni. Emeld oda és mindig, mindenütt maradj vele: ez az Imádság.

IMA ÉS ÉLET

Keresni kellene egy keretet, amelybe minden belefér.
Az Isten és mi magunk: az Egész Élet.

Keret, ahol fogható és elérhető az Isten Élete.

Nem, nem kell keresni már. Ez a keret a Szentmise.

Egyszerű aszkézis, mindig jelenlevő Forrás, mély és átfogó, mert minden lényeges benne van. Embereknek való, mert élő, mert emberi és isteni. Mert közöttünk van és természetfeletti.

Templomba azért járunk, hogy megtanuljuk Templommá alakítani az életünket. Isten házává tenni magunkat és a földet.

A föld tele van templomokkal és a föld gyönyörű, mert rajta áll a megváltó Feszület.

Mert közöttünk lakik az Élet élete, az Élet.

Hogyan lesz templom és templomi oltár az életünk?

Ha Krisztussal együtt élünk, együtt áldozunk és misézünk. Oltárt kell építeni magunkból Istennek. Úgy mint a szentek.

A szentek miséje sokszínű: ki így, ki úgy élt, ki így, ki úgy áldozta magát az önfeláldozó Istennek. Az áldozat egy, sokfélék a színek és körülmények.

Életünk oltárán a hit fénye égjen: Istenhez a hit emel, az tart mellette és vezet.

Életünk oltárán Feszület álljon: magunkat vessük át Krisztusnak.

Az áldozat oltárához örökméc kell: láng, piros, olthatatlan. Életünk tüze az istenszeretet.

Emberi istenszeretet, amely nyugodt, mint az éj. Amely örvendező, mint a tavaszi hajnal. Amely természetes és önfeledt, mint a röppenő madár. Amely mély és hatalmas, mint a tenger. Amely kicsi és titokzatos, mint a harmat, amelybe a hatalmas napfény belefér és benne ragyog. Amely változatos, mint az ég arca, az Óceán felszíne és a mezők. Amely engedelmes, mint a nap, mert tudja az útját.

Emberi istenszeretet. Amelyben gyengéden szeretjük Istent, mint anyánkat. Amelyben tiszteljük Istent, mint apánkat. Amely közel visz Istenhez, mint vértestvéreinkhez. Amelyben olyan természetességgel és bizalommal szeretjük Istent, mint hű barátainkat.

Az élet szentmise-áldozata egyszerű, titokzatos és végtelenül nagy.

Szüntelen magatartásunk a leborulás, gyónás, bűnbánat és alázat, a Végtelen szent Isten előtt. Isten csak azokhoz hajlik le, akik előtte leborulnak.

Szüntelen magatartásunk az imádság: a könyörgés, hálaadás, imádat, egybeforrás Krisztussal, Aki imánkat úgy öleli magához, hogy vele minket is magába ölel.

Szüntelen magatartásunk a hitvallás. Az Isten Crédója és igazának minden szava, minden betűje.

Szüntelen magatartásunk az evangéliumi Krisztus életének vallása, elfogadása, követése. Krisztus szelleme.

Szüntelen magatartásunk a följajlás. Emberi életün-

ket tesszük az emberi munka gyümölcse: a kenyér és bor mellé, hogy Krisztus-Test és Krisztus-Vér legyenek s velük mi is krisztusiak.

Szüntelen magatartásunk az egység és megemlékezés élő és elköltözött testvéreinkről, akik ismerősök és ismeretlenek, Krisztus Szívében velünk egyek.

A szentmisében a kenyér és bor átváltozik: Krisztus Teste és Vére pihen az oltáron. Távol van az Isten? Nem, itt van, ilyen közel! A kezünkben és a szívünkben, ahogy vesszük. Amikor áldozunk: találkozik Isten és ember. Egymásban pihen Isten és ember.

Az önfeláldozó Krisztus újra meg újra föláldozza magát. Az a véres önfeláldozás, íme, most is ugyanaz, de vértelen.

A mi áldozatunk is áldozat, önfeláldozás. Szüntelen magatartásunk ez a szellem. Áldozat: szüntelen, véres vagy vértelen.

*

Keretet keresni nem kell, az élet kerete megvan a Szentmisében. A forráshoz kell menni, naponta tanulni, élni, együtt élni a titkot Istennel, amíg eltanuljuk tőle. Amíg életünk Oltárrá válik, ahol misét mond Istennek az Istenember.

Aszkézis? Ebben az aszkézisben benne van minden, amit ember adhat és amit az Isten ad.

AMI FÁRASZT

Ami fáraszt, az nem Isten parancsának a megtartása, nem az imádság és elmélkedés.

Rendezetlen és rendetlen hajlamaink fárasztanak.

Ami fáraszt, az a két úr szolgálata. Még nem adtad magad Isten akaratának.

Még többé-kevésbé megtartod magad alsóbb magadnak.

Ami fáraszt, az magadtól és a Másik Szellemtől jön, aki nem akarja Isten békéjét benned. Önkeresés, bűnök, elfogadott, mentegetett, rejtegetett rossz hajlamok, függetlenség, félreértett szabadságvágy, könnyű örömök... Ami fáraszt, az a kettősség. Két úrnak szolgálni nem lehet.

Választ következetesen és hűségesen egyetlen Uradnak Uradat, édes Istenedet.

IMA ÉS ÖNMEGTAGADÁS

Életünk két szárnyon száll: az ima és az önmegtagadás szárnyán.

Ha nem imádkozol, hogyan találsz Istenre, Akit csak az ima ér el?

Ha nem tagadod meg magad, nemde elfogadod azt, aki Isten ellensége?

Leláncolnak és szemedet befödik a szabadon engedett emberi hajlamok. Aki megad magának mindent, amit testies emberisége kíván, az elnehezül és nehezen indul a Keskeny Útnak. Szeme rövidlátó lesz, mert mindig magára és vágyaira néz. Hogyan látja meg Krisztust, aki már messze jár?

Ne csak annyi önlegyőzést áldozz, amennyi elég a halálos bűn ellen. Ígérj és adj többet.

Ima és önmegtagadás – ne feledd! Ha belül valami baj van, vizsgálj meg, ezt a kettőt könnyű számonkérned. Ha istenszolgálatod nyűg, kellemetlen, ízetlen, csak teher: egyikkel baj van. Vagy inkább: mivel egyik nem él a másik nélkül: mind a kettővel.

Aki komolyan imádkozik, az legyőzi magát.

Aki legyőzi magát, érzi az ima szükségét és szereti az imát.

Ha Jézus életét elmélkeded: csodálad, figyeled, szere-

ted: hogyan, hogy nem követed? Ha követed, lehetetlen, hogy ne borulj elé figyelni, csodálni, szeretni.

Krisztus élete csupa ima és önmegtagadás.

A földre azért születünk, hogy megtaláljuk és megjárjuk Jézus útját.

ESTE

Kijelölt útját bejárta a nap. Este van. Köszönöm, hogy egynapi utam végére értem.

A nap nem tartozik Neked számadással: útját az égre írtad és nem térhet le arról.

Az én utamat is kijelölted, de kívánságod mellé szabadságot adtál. A csendes estben, most számon kéred szabadságomat.

Áldjanak perceim, amelyekben öntudatosan Neked szolgáltam, Érted éltem és Veled voltam.

Vádoljanak perceim, amikor nem Te voltál az, akiért éltem.

Hogy mérjem le a percek súlyát? Őszinteségem hűtlenséggel vádol. Bánatom fogadd el és a készséget a következő napra.

Ítélj felettem. Ismerd a lelkek titkát: Te tudod, mi volt bennem a gyengeség és mi a rosszakarat.

Tudom, hogy jó vagy és elfogadod könyörgésemet, ha az imádkozó bánat lila lepleibe takarom: ahogyan a nap fénye utolsó lobbanásával lila fényekkel takarja be a súlyos mézhegyeket.

Tudom, hogy áldásod rásimul és ha kérem, kimondod újra, hogy a fiad vagyok.

Kísérd majd éjszakámat és maradj velem, hogy reggel,

ha öntudatom első fénye lobban, ez az első pillanat a Tied lehessen!

Puha takarót szőttél sötétségből a földnek és hogy melegebb legyen a takaró, teletűzdelted fényes csillagokkal.

Az én puha takaróm jószágod és takaróm melege szereteted.

AHOL AZ ISTEN...

Lelkünk olyan könnyen menekül magától...

S mert sokat vagyunk lelkünkől távol: távol van tőlünk az Isten.

És ha távol van tőlünk az Isten, távol van a béke, a csend, a nyugalom, a megelégedettség.

És mert távol van a béke, a csend, a nyugalom, a megelégedettség: hideg, elhagyatott, üres, nyirkos, sötét a lelkünk háza.

És mert hideg, elhagyatott, üres, nyirkos, sötét a lelkünk háza: ha véletlenül lelkünkbe térünk, sietve menekülünk onnan.

És mert elmenekülünk onnan, egyre távolabb az Isten, a béke, a csend, a nyugalom és megelégedettség.

Maradj magaddal, hogy megismerhesd magad!

Hogy megszerethesd a lelked, hogy közelebb jöhessen Isten.

És ha közelebb jön Isten, segít, hogy lelked háza lakhatóbb legyen.

És ha lakható már, hogy kedvesebb, családiasabb, bensőségesebb, meghittebb legyen.

És ha már ilyen, többet maradsz odabenn.

És többször eljön az Isten.

És amikor lelkedben van életed mindenkori lakóhelye,
akkor mindig veled lakik az Isten.

És ha mindig veled lakik az Isten, akkor veled lakik a
béke, a csend, a nyugalom és a megelégedettség.

És mind a többi: mert ahol ott van az Isten, ott nem hi-
ányzik semmi sem.

REGGEL

Puha tenger-ágyából még nem kelt fel az aranyfényű nap, de szürke vándorod felkelt kemény faágyáról, hogy hálát adjon az édes pihenőért.

Aki lelkiismerete nyugalmaiban alszik el, nem pihen-e a Te karodban?

Köszönöm az éjszaka nyugalmaát, az újra éledt életet bennem ezen a hajnalon.

Hajnalon, Isten, a Te fényedet kérem! Világítsa be lelkemet kegyelmed fénye. Hogy a Te fényedben járjak és félre ne lépjek. Ne lépjek oda, ahol sötét van: kísértések és vétkek szakadék-sötétje.

És ha félrelepek? – ki biztos magáról, aki ismeri emberségét?

Akkor bocsánatod fénye csillogjon bűnbánó könnyeimben. És lelkem bánatom könnyein át tisztán és fehéren emelkedjen Hozzád.

A Te fényed kíséren, hogy jól lássak: az élet ködein és homályain át kegyelmed fénye lesz a lámpám.

Élet fénye, életem fénye, Uram, fényedet kéri hajnali ébredésem.

AZ IGAZI MOSOLY

Nem az udvarias mosolyról, hanem az igazi mosolyról van szó. Amikor holtfáradtan késő este ágyba dőlsz, elalszol és mosolyogsz – ez az a mosoly.

Amikor a téiben megdermedt, pirosra duzzadt és hérfoltosra fagyott kezedet meleg ruhába takarhatod és mosolyogsz – ez az igazi mosoly.

Amikor az éj sötétje elszáll és valahol messze, mint egy rubinttal díszített virágkosár fölemelkedik a nap a hegyek között és mosolyogsz – ez az igazi mosoly.

Amikor találkozol egy szomorú emberrel – szomorú emberrel mindig találkozol – ha rámosolyogsz a testvériség őszinte nyíltságával, akkor az a szomorú ember visszamosolyog rád – ez a két tiszta, fájdalmas mosoly az igazi mosoly.

Amikor tavasz van és az élet fölmosolyog: fűben, fában, a napfényben, a hegyek hátán és a tengerek síkján, benned, az emberek szívében – a mosolygó életnek ez a mosolya az igazi mosoly.

És amikor kereszthordozásod közben a sziklás földet nézed és tompultan, elcsigázottan vándorolsz, de hirtelen fölemeled fejed és Jézus arca előtted van: rádmosolyog és te visszamosolyogsz – ez az igazi mosoly.

És amikor a halál, az élet testvére kicsit sápadtan

ugyan a sok úttól és munkától, amelyet mindennap végeznie kell, eléd áll és összerosolyogtok – ez a csendes, megértő és könnyű mosoly az igazi mosoly.

Es amikor elkísér a halál oda, ahova mindig vágytál és idősebb testvéreid, az üdvözültek, azok, akiket névszerint is számontartasz és akikkel csendes imáid idején annyiszor elbeszélgettél, mint jó ismerősök az élet diadalának hótiszta ártatlanságával és Istent sugárzó örömeivel feléd mosolyognak, mert nemsokára hazatérsz: – ez lesz az igazi mosoly.

És amikor az Isten sok próba és gyötrelem, sok mosoly és könny után a föld és a tisztító tűz purgatóriumán átküldött és egyszer mégis, soká, színe elé bocsát, rádmosolyog és te visszamosolyogsz – ez lesz a mosolyok mosolya – az Igazi Mosoly.

HŐSÖK

Hogy ki hős és ki nem, azt csak ritkán tudják megítélni a kortársak.

Néha a szélhámosok is hősknek tűnnek egy pillanatra és a propaganda is tud bábokat magasra emelni hősi ruhával teleaggatva.

A hős az az ember, aki nem tudja magáról, hogy hős.

Aki úgy harcol eszméiért, hogy nem tudja: lehet-e másképpen harcolni az Eszméért.

A hős az emberi társadalomban majdnem mindig tragikus: megnemértés, kétkedés, gáncs, kishitűség, közöny kíséri.

A hős magányos ember, aki magáról is megfeledkezik.

Nem találkozta még vele? Alkalmad volt rá, bizonyosan.

Ne hangok és káprázatok között keresd: a hős ott lakik az élet dinamikus mélységein. Nagyon egyszerű és nem csinál reklámot arra, hogy fölismerjék.

A hős kicsit sápadt, kevés igénye van önmagát illetőleg. Ha nem vigyázol, észre sem veszed, hogy elmentél mellette.

Munkája és áldozata a magányban zajlik. Ebbe a magányba nem hív látogatókat és nézőközönséget. Az ered-

ményről sem ismered föl mindig: vannak hősi tettek, amiket nem tart számon a világ, mert nem hozták meg azt az eredményt, amit egy körülmény meghozhatott volna, amit azonban egy másik körülmény megakadályozhat.

A hősök rendesen elesnek a csatatéren – hullájuk olyan, mint a többi holtaké, nincs a homlokukra írva a hősiesség.

A hősre gondolsz? Nézz körül, hátha megtalálod.

Én látok hősöket és bizonyos vagyok abban, hogy eredményeiket mások teszik zsebre. Azt a dicsőséget, amelyet ők megvetettek, mások fonják homlokuk köré, mint sugárzó babérkoszorút.

Istenen kívül legtöbb esetben senki sem tartja számon őket és ez az ő szempontjukból nem is baj, legkönnyebben ezt viselik el – hiszen hősök.

DRÁMA

Drámáról van szó, a kereszténységről, akik a Kereszt-Áldozatból születnek.

A tagadóknak csak Tragédiájuk van; az ingatagok amolyan könnyű novellisták; a közönyösek csak szavakat ismételhetnek.

Aki hitből él, drámai ember; a szentek élete drámai! Jézus Krisztus az egyetlen, aki vérből és dicsőségből azt a Drámát írta meg, amelyhez hasonlót az Élet kigondolni nem tudott.

Szent Ágnest szeretem figyelni, aki tisztaságát sajnálta az embernek adni, amikor Isten kérte és ha kérte, oda tudta adni ezt a tiszta szerelmet a pallos alatt, kiömlő vérenek bíbora árán is.

Azt a gyermeket szeretem, akit Tarziciusnak hívtak az elposhadt római szájak. Azt a fiút, aki nem lehetett gyermek a többi kis pajtással, mert foglyokat kellett vigasztalnia a szenvedők Kenyerével, hogy töretlen hittel halhassanak meg – közben elesett ő is a sújtó kövek alatt, hogy örökre állhasson Isten színe előtt a vértanúk zöld pálmájával.

Én azt az aggastyánt csodálom az ősz püspököt, Antiochiai Ignácot, akit fél világon át Rómába cipelt tűz leopárd – ahogyan a katonákat nevezi, aki örködtek felette –, azt a reszketős agg kezét szeretném megcsókolni,

amely levelet írt a római ismerősökhöz, hogy ki ne ment-sék valahogy a császári fenevad előtt, mert az Úr tiszta gabonája akar lenni, amely felőrlődik az oroszlánok éles fogai között.

Simon Péter, a Kőszál és a Tizenkettő méltatlan híve vagyok, akik kezükben tartják a Kormányt, amelyet a Mester igazított kezük alá és vezetik a drámai Egyházat az élet kettősségén át, a jón és rosszon, a Bűnön és Eré-nyen keresztül, az Egyházba ölelve az Üdvösséget és a világ fejedelmének hagyva a Kárhozatot.

Mindennap hallok húsz-harminc nevet a Mártírológi-umból: ezek voltak a hitvallók, vértanúk és szűzek, mind a mai napig. Arra az ezer-tízezerre is gondolok, akiknek a neve nincsen beleírva a könyvekbe, csak az Élet köny-vében ragyog el nem múló emlékük.

Az Egyház tanít meg arra, hogy szeretni kell a földet; mert a Síralmak völgye és nagyszerű drámák színhelye, amelyen átmegyünk mindnyájan, mi szegény vándorok.

Az Egyházban hiszek, a Küzdőben, a Tisztulóban, amely nemsokára magához vesz – a Megdicsőültben hi-szek, amely végtelen messzeségben van tőlem, de üdvö-zült testvéreim lakóháza.

Az út elején vagyunk, tikkasztó, fárasztó vándorlás az életünk: tele a kereszthordozás sebeivel, Isten békéjével és a világ kínzásával. Minden hívő vándor, drámai ember, de már ragyog a magas hegyek fölött a nap – a he-gyen magasan áll a Szenvedő Keresztfája: rajta a Király áll széttárt karokkal: a Főpap, a Titokzatos Test Feje, aki magába ölelve tartja mindazokat, akik Egyházához tar-toznak. Szenved, tisztul és megdicsőül bennük; ez a drá-ma az egyetlen, a dicsőséges és boldog Élet.

MAGÁNY

Szereted-e már a magányt?

Még nem? Csodálatos! Nem szereted, mert még nem találkoztál vele. Ha ismernéd, szeretnéd.

Keresnéd néha a csendet. A csend ott van, ahol a magány lakik.

Azt a csendet keresd, amelyben nincs hang – nincs emberi szó, még önmagad belső hangja sem hallik.

A csend szívéen megtalálod a magányt.

Olyan a magány, mint egy ritkán látogatott gyönyörű hely: nagy határtalan pusztaságok, kék tavak, magas hegyek, mély tengerszemek, tiszta, beláthatatlan ég, csend, csend; ez a magány.

És ha még közelebb érsz a magány szívéhez, már látni sem lehet ott semmit. A magány szíve olyan, mint egy pusztaság: homok, homok, homok. Közepén kicsi oázis, az oázis közepén egy kis patak: itt dobog a magány szíve, itt tökéletes a magány.

Szeress ide járn, szeress egyedül lenni.

Szeresd elfelejteni, hogy volt a tegnap és van a ma és lesz a holnap. Emberi társaságot ne hozz ide magaddal. Könyvtárt ne cipelj és gondolatodból űzd el mindazt, ami terhel. Szíved mosd le a magány patakjának feledésvizé-

vel. Felejtsd el, hogy volnának igényeid. A magányban egyszerűen kell élni, egyszerűnek kell lenni.

Ülj le a puszta földre, hunyd le a szemedet és ismerd meg a magányt.

A nagy csendet el ne űzd, fájdalmát ne bánd, árvaságodat ne űzd el, szórakozást ne keress. Figyelj, figyelj, figyelj. Nyugodtan, nyugodtan, nyugodtan.

Szíved megüresedik és elnémul. Lelked árva lesz és nincstelen. Életed elhagyott és színtelen. Egy időre, egy időre, egy időre.

Mert aztán meglátod magadat. Megismered magadat. Nagy, hosszú, felejthetetlen útra visz a magány. Találkazol az őszinteséggel és önismerettel. Meglátod magad, úgy, ahogy vagy. Ahogy vagy, ahogyan vagy.

A magány szíven imádkozni tanulsz majd, miután megláttad magadat.

Aki ismeri magát, az nem akar mást, csak ismerni Istent.

És aki imádkozik a magányban, az megismeri az Istent.

És aki megismeri az Istent, az megismeri az Életet.

És aki ismeri az Életet, az tud mindent.

KÍSÉRTÉS

Tulajdonképpen egy kínai meséről van szó. De nem arra való-e minden a földön, a kínai mese is, hogy mélyebb értelmét meglássuk különösen akkor, amikor nagy szükségünk van valamilyen segítségre.

Leginkább pedig kísértéseink idején van szükségünk segítségre.

A kísértő mindig itt van valahol a közelünkben és ezer módon tör életünk ellen. Az Élet ellen, amelyet meg kell mentenünk Annak parancsa szerint, Aki meghalt értünk a Keresztfán.

*

Történt, hogy az oroszlán lefeküdt a bozótos szélén, a sivatag meleg homokjában. Egy ideig elnézte a szikrázóan kék eget, az aranysárga homokot és csendesen elaludt.

Halk, alig hallható döngicsélésre ébredt. Fölnyitotta álmos szemét és szúnyogot látott maga előtt. Hatalmas mancsával utána kapott, csak játékból. A szúnyog meglibbent, följebb szállt. Az oroszlán aludni akart, lehajtotta fejét. A szúnyog egészen közel röpült hozzá. Az oroszlán most már bosszankodott. Mordult egyet, de a szúnyog nem ijedt meg, sőt szemtelenebb lett. Fülébe orrára, sőt orrába szállt. Az oroszlán felbődült, vágatni kezdett, de a szúnyogtól menekülni nem tudott. Már

szinte az örületbe kergette a nyomorult féreg az erdők királyát, amikor kiröppent az oroszlán orrából és táncolni kezdett fölötte, hogy még jobban ingerelje. Az oroszlán a bozót sűrűjébe rontott tehetetlen dühében. A szúnyog éppen azon gondolkodott, hogy szemébe szálljon és ott kínozza tovább, amikor hogy-hogynem, egy alig látható, finom pókhálóban fönnakadt.

*

Eddig a mese. Mi köze van azonban neki a kísértéshez? Gondold csak meg ember, az élet királya, milyen rettenetesen meg tud kínozni az élet legalávalóbb, legalsórendűbb, legnyomorúságosabb kísértése is. A földi dolgok pillanatnyi, elenyésző, semmitértő kicsinységei. És emlékezz: milyen tehetetlen szoktál lenni velük szemben! Csupa kis szúnyog: külső és belső ingerek, vágyak, szenvedélyek. Csupa kicsi, de mérges szúnyogok, ha megcsípnek, mérget: a halál maláriáját és pestisét olthatják beléd.

Menekülsz? Az oroszlán meg tudott menekülni a szúnyogtól? Te meg tudsz menekülni a szúnyogtól? Te, aki előtt a szentek megvallják, hogy Isten különös kegyelme nélkül képtelenek ellenállni a bűnnek?

Legyünk őszinték. Úgy mint a szentek, imádkozzunk magunk köré egy finom, láthatatlanul finom hálót isteni kegyelemből. Hogy életünk ellensége, ha támad, fönnakadjon és ne mérgezhesse meg életünket.

A KIKERÜLHETETLEN

Emberek sorsa az Isten. Te vagy Uram a kikerülhetetlen.

Hirdetnek Téged mindenfelé és ahol nem hirdetnek, ott is hangzik az Igazság szava, amely Tőled való.

Csodálatos és félelmetes vagy, Istenem. Mert kikerülhetetlen vagy és életünk ösvénye Nevedet futja meg: Kígyózó utunk olyan, mint leírt Neved a papírlapon.

Életünk útjának sok kanyarulata van, de úgy le nem térhetünk az Egyenes Útról, hogy Téged kikerüljünk.

Arcod ott rejtőzik minden alkotásodban. Törvényeid írva vannak minden élőben és élettelenben.

Embernek lenni úgy lehet kicsiny dolog, mert nincs adva a végtelen függetlenség, de embernek lenni gyönyörű ajándék, mert túllépve magunkon Hozzád érhetünk.

Embernek lenni súlyos végzet is lehet, mert megengeded, hogy hangodat túlkiáltsuk. Megengeded, hogy szemünk elfordítsuk Rólad. Megengeded, hogy hazudván, faragott képet emeljünk életünk oltárára.

Megengeded kis időre, hogy istennek hirdessük magunkat. De utánunk jössz, rémítesz és megsimogatsz: ébredj, éledj, szerencsétlen és szegény, itt az Igaz Isten, eljött érted.

Csodálatos győzelmeid vannak életünk minden nap-

ján: legcsodálatosabb napjai a földnek, amikor egy faragott bálvány a földre hull.

Dőlnek a kőbevéssett szörnyek; összeroskadnak a magunk élő bálványai, amelyeket magunknak véstünk önön lelkünkben.

SZENTKÉP

Szobám falára arcod képét függesztem, mert tudom, hogy áldottabb lesz a munkám, ha néha rátekintek és Rád figyelmeztet.

De nemcsak a szoba magánya lakásom. Lakásom az a szoba is, amelynek föld a neve: teteje az ég, ablakai nincsenek és könyvei az élet, ahogyan élém nyílik.

Ha szobámban Rád gondolok, az élet zajában vajon meg tudok-e lenni Nélküled?

Kint járok a lekaszált vagy fölszántott földek között, vizek partján és hegyek tövében – bárhol járok, velem vagy utaimon, ha észreveszlek, vagy ha nem is veszlek észre.

Míg dőcögő kerékpárom lassan kanyarodik a domb alatt, arra, távolabb hegyekre látok. Magas ott az a hegy-orom és szívalakja van: kis patakok futnak le róla.

Keletnek néz a hegy: a nap nyugaton lehanyatlik. Fénye átpirosítja a hegyet és a patakok gyöngyöző vize mint a lüktető vér, olyan habzó és frissen piros.

Ott járok a nagy hegy alatt és az a hegy olyan, mintha a Szíved volna, a patakok piros fodra, mint Szíved vére. Olyan, mint értünk kiömlő édes szereteted.

Megállok egy pillanatra. Letörlöm verejtékeket! Maradj felettem te kép, szentkép, hogy Uramra gondoljak és tudjam: színe előtt vagyunk szüntelenül és Szíve szüntelenül szeret minket.

CSALÁDOD

Egy percre is elfelejtheted-e? – Nem felejtheted, büszke lehetsz őseidre. Keresztény, soha ne felejtسد, amire neved kötelez.

Isten fogadott fia vagy. Megváltód, Jézus Krisztus adta vissza eltékozolt nemesi származásod jussát.

Őseid nevét könnyen föltalálhatod: nyisd föl az Egyház történetének súlyos köteteit. Őseid neve ott van a Martyrológiumban és a szenttéavatási bullák lapjain.

Családi törvényeid tudhatod: családod házát, az Egyházat a hit dönthetetlen oszlopai tartják, súlyos dogmagránitok, amelyek épsége fölött a Szentlélek Isten örködik, hogy ki ne kezdje őket az idő.

Családi házadnak neve van, így hívják: Egyház.

Légy modern, modernebb a mánál, hogy a jövő emberre lehess; légy olyan modern, mint őseid, akik a jövő építéséért éltek. És őrizd Házad hagyományait: légy hű a forráshoz. Az idő igazolta családfádat: nincs nagyobb, hősibb, nemesebb és időlenebb család a tiednél. Tekints múltjára és vállald jövőjét: keresztény, a neved kötelez! Jeled a kereszt, indulj, vidd tovább a megváltás, a hit, a hűség, erő és üdvösség jelét a jövőbe.

Bátran élj és nyugodtan készülj megtérni őseidhez, ha dolgoz elvégzed. A Családi Házban vár Atyád, az Isten, várnak az üdvözültek, a boldogok, a szentek: várnak őseid.

MAGAMMAL BESZÉLGETEK

Kezeimet munkára kaptam. Kezeim dolgozzatok, fáradjatok és nem baj, ha elfáradtok. Egyszer majd megálltok, merevek lesztek és elporladtok.

Szemeim, láttátok az élet sok csodálatos színét és az élet részleteinek sokféle alakját. Gyönyörködtetek a természetben. Gyönyörködtetek a szépben és borzadtatok a csúfól. Szolgáljatok hűségesen feladatomban. Lássam testvéreimet és az értük való munkában segítsetek. Fáradjatok és el is fáradhattok. Egyszer majd este lesz és este marad. Többé nem nyíltok föl, és mint kezeim, elporladtok.

Lábaim, mennyit jártatok és mennyi utat kell még bejárnotok! Szerettek járni, mert gazdátok vándor. De néha pihenőt kémtetek, amit gazdátok kénytelen megadni. Fáradjatok, nem baj, ha elfáradtok. Egyszer majd megálltok és nem kell már továbbmenni. Az utolsó lépés után nem következik új lépés. Megmerevedtek és elporladtok.

Én dobogó, annyszor nyugodt és annyszor nyugtalan, sok békét és annyi túlerőltetést szenvedő szívem, dobogj! Hűséges óráim! Ha néha túl sietsz, lassuljon dobogásod. Ha lassan versz, gyorsulj. Maradj hűséges – vagy fáradj csak tovább, merüljön ki erőd, és ha itt az ideje, állj meg. Dobbanj egyet és többet ne: álljon meg benned

a piros vér. Ha gyors és élénk pirossága elsötétül és megerősödik, már nem lesz tovább: kihűlhetsz forró szívem. És akkor csend lesz, merev csend benned és így porladsz el.

Az Úr kezében az élet fonala. Nem tudom, mikor von magához. Mint tudod, el kell válnunk egymástól akkor. Lelkem oda megy, ahova te nem követheted. Oda, ahol ítélőszék elé kell állnom. Számonkéri tőlem a Bíró gondolataimat, szavaimat és cselekedeteimet. Az elkövetett vétkek súlyát és az elmulasztott kötelességek vétkét tudni fogja.

Akarom, hogy lelkem imáját és hitem könyörgését tudomásul vedd: sejtekből, anyagból épült szervezetem minden részletét: kezem, amint most írsz, szemem, amint most látod azt, amit kezem papírra vet, szívem, amint gyorsul lüktetésed az Isten felé hajló melegségben.

Amit most élek, azt egész enmagam minden részével élem. Amit majd akkor élek, az is teljes és egész élet lesz. Erre készülök, erre készülünk mi titokzatosan eggyé lett anyagi és szellemi élet, amelyet Isten fönntart és éltet itt az időben, amelyet – imádkozzunk hát együtt érte – az Örök Időtlenben is megad, ha itt húséges bennünk ez az időbeli élet.

SZERETET

Amikor fiatalságod tüzes erejében karod kitárod és szeretnéd átölelni az egész világot, szívedhez szorítani az egész életet, és megcsókolni az egész földet: akkor ez a perc az elfutó láz az álmok kapujában, ahol az édes képzelet és tüzes szív kirobban. Szeretet ez, de tapasztalatlan. Ez a pillanat az álmodozó szeretet.

Amikor utaid az élet ösvényeire kanyarodnak, amikor a rózsaszínű felhőket elsodorja szemed elől egy vihar és felbarnállik a föld minden bozótjával, hegycsúcsával és mocsarával és te nekivágsz az útnak, mert itt az ideje, hogy megindulj: akkor az egész mindenség lélegzet-visszafojtva figyel, mert előtted áll a próba. Ettől kezdve életed a szeretet próbája lett.

Amikor – ne hidd, hogy a magad érdeméből – gyanút fogtál magad ellen és megismerted az Önvizsgálat szükségességét és nyelveden íze lett az Őszinteségnek; amikor messziről boldogan intett feléd az Alázat és beismerted, hogy hinni kell valamiben, ami túl van magadon; amikor már könnyezni tudtál másokon: akkor, tudd meg, Isten lehajolt hozzád és megjelölte homlokodat a Kereszt jelével, hogy megmentse életedet: megmentse benned a szeretetet.

Amikor különös harmóniák leptek meg: szeretted el-

nézni az ég kékjét és szeretettel figyelted a fölszálló galambokat – szinte velük szálltál; amikor örülni tudtál egy alaktalan kavicsnak, ha megcsikordult lábad alatt; amikor üres csigaházakon elcsodálkoztál és elnézted a folyók folyását, tudva, hogy valami cél felé halad minden; amikor együtt mosolyogtál a rét virágaival és örültél nekik, anélkül, hogy szakítottál volna magadnak; amikor a mosolygó emberekre visszamosolyogtál és jól esett, hogy örülnek: akkor lassan szárnyat bontott benned a Szeretet, akit zárva tartottál életed sötét pincéjében. Megindult benned és végigjárta szemedet, kezedet, lakást vett szívedben: valami öröm és derű lakott a szívedben. Igen, ez volt a derűs, könnyű szeretet.

Amikor áldozatot kellett hoznod hivatásodért; amikor oda kellett hagynod kedvteléseidet, amikor harcolni kellett lázadó magaddal, az ellened lázadó világgal és a támadó Gonosszal és harcoltál; amikor mások java több volt előtted, mint a magadé, már hálát sem vártál és a kötelességteljesítés örömét sem kérted; amikor mások szenvedésén már könnyeztél, de a magadén könnyezni elfelejtettél; amikor a magadét már észre sem vetted: akkor, akkor már szívedben lakott Isten, aki a Szeretet.

TESTVÉREINK AZ EMBEREK

Boldog, aki elfeledte ezt a szót „idegen”, akinek nincs „ellensége” és nem tudja már ki az „ismeretlen” ember, mert mindenkit ismerősnek tud.

Nem láttál még elég embert, nem láttad elég sok éven át az embereket? Ha igen, miért nem figyelted meg az örök emberi lényegét? Figyeld meg: a megszokás jó mester, megszokottá teszi a lényegtelen vonásokat és kiemeli a lényegét.

Valaha úgy tudtad, hogy a német szőke és kék szemű. De észrevetted, hogy az orosz is szőke és kék szemű, csak nyúlánkabb és szőkébb a németnél. A francia orrnyerge magas, az olasz arca barnás, az indus szeme fekete és arca sötét, a néger fekete és ébenhaja göndör, az angol telt és nyugodt arcú, az amerikai magas és könnyűmozgású, az ír csendes és lassú, a spanyol alacsony és tüzes, a holland megfontolt, a japán izmos, a kínai sovány és sárga színű – milyen lényegtelen apróságok, mit törődsz vele?

Nézz mélyebbre és figyeld az örök emberi tulajdonságot: észreveszed, hogy hasonlítanak egymáshoz az emberek. Te hozzájuk és ők hozzád. Mindnyájan tudjuk, mi az öröm, a bánat, a szenvedés, a könnyek és a vágyak. Hangunk más: sok nyelven szól az örök ember. Sokféle

kultúra és szokás hálózza be, sokféle ruhát hord. De te, az Egyetlen Mester tanítványa, lásd meg azt, ami fontos.

Amikor úgy tűnik, hogy minden ismerős, ne lepődj meg. Ha szembe jön veled valaki, akit soha sem láttál, és mégis úgy tűnik, hogy találkoztál már vele és ismered, ne csóváld a fejed. Igen, találkoztál már vele és ismered.

Mert minden ember személy szerint, anélkül, hogy valaha beszéltél volna vele, testvéred abban, aki mindnyájunkért meghalt a keresztfán.

Az emberekre nézel, mindig ezzel a gondolattal nézz rájuk: Őt is szeretted, érte is meghalt.

És akit úgy szeretett Jézus Krisztus, hogy meghalt érte, neked, akit úgy szeretett, hogy meghalt érted, lehet idegen és ismeretlen?

A GYÓNTATÓSZÉK

Feketén áll a templom szegletében a gyóntatószék. Olyan mint valami nagy tömegsír, ahol holtak nyugszanak.

Néma, nyílt sír, amelybe belelátni mégsem lehet. Isten jóságának élő bizonyága. De jó, hogy nem beszélsz! De jó, hogy vagy.

Nem tudom, hogy mit temettek beléd – csak a magam vétkeit tartom számon.

Nagy hallgató, gyóntatószék: csodálatos vallató vagy! Az őszinteség egyetlen szigete a hazug világban. Isten színe előtt – amikor szégyentől és bánattól térdrebukva bocsánatért esengünk – ki merne hazudni?...

Süket vagy, gyóntatószék! De az, aki szolgálja Annak, akinek valójában gyónunk: hall! És áldott az Isten, aki hatalmat adott neki, hogy vétkeink kötelékéből föloldozzon.

Vétkeink megsemmisülnek a föloldozásban, hallgató gyóntatószék! Beléd hullanak. Te pedig temetsz: halott vétkek temetője, gyóntatószék! És míg mégjobban elfekett az idő, egyre nagyobb fény veszi körül azokat, akik elfeketült térdeplődre borulnak...

AZ ÉLET KOCSIJA

Az élet kocsija a föld. Sietve vágat az Égi Mezőn. Gyors ez a kocsi, mert lovai gyorsak és jaj lenne, ha egy is elesne.

Az élet kocsija a föld és a kocsi három lova közül az egyik a Hit.

Hit nélkül hova zuhanna a föld? Nem a hit röpíti-e tova és tartja magasban?

Az élet kocsijának második lova a Remény. Felemelt fejjel tekint a csillagok közé, beissza tekintete a csillagokat és csillagszemmel tekint még a csillagnál is meszszebb. Csillagszerme van ennek a paripának és vidáman horkan, mert érzi az Örök Remény illatát.

A harmadik ott középen a Szeretet. Szelíd és erős. Szügyén megfeszülnek a szíjak és a lomha földet szakadatlanul húzza, tudva, hogy elfárad kétoldalt a Hit és a Remény, ha megtorpan és kidől a Szeretet.

Vágat az Élet Egén ez a csodálatos szekér, ez a hármas fogat és bent a kocsiban dobog az Élet.

Minden letörtség előre tekintsen – kiáltja –, oda, ahova a Hit ragad.

Minden összetört felemelkedjen és nézze, merre visz a Remény. És minden erős tanulja meg a Szeretet imáját, amely Jóság, Igazság, Hűség, Áldozat, Adakozás.

Az élet sara megcsikordul a földkocsi alatt, de ez a három paripa tovaröpül.

Az élet sűrű lópja fogná, de ez a három nem enged.

Mennek, mert hátul biztató szó hallik: hátul a kocsiban hisznek, remélnék és szeretnek.

EGYENSÚLY

Élni a világ minden sarkában lehet. Csak egy helyen nem lehet élni. Ott, ahol nincs egyensúly.

Egyensúly az élet Egysége. Belsőnk megegyezése külső életünkkel.

Az Élet örök törvények vonalán halad, úgy, ahogy Isten vezeti és ostromozza a tökéletesség felé.

Feledni ezt nem lehet, mert senki sincs jobban velünk önmagunknál, magunkban pedig szigorú bírót hordunk, a lelkiismeretet.

Aki engedelmeskedik ennek a Bírónak, annak jóbarátja az Élet.

Az Élet harmóniája az Örök Törvény élete bennünk.

Minden árulás a Harmónia ellen van és megöli a Béke virágát.

Élni mindenütt lehet, csak a rossz lelkiismeret tájain alig. Ha pedig a szabadulás kedvéért leszúrod ezt a Bírót, akkor bosszút áll az Élet. Nincs rettenetesebb, mint odabent a halott és néma csend.

Menekülni a halott elől? Hogyan? Nagyon magunkba vagyunk gyökerezve, s mindig vissza kell térnünk. A halott ilyenkor rettenetes arccal mered szemedbe.

Élni mindenütt és minden körülmények között lehet. A gond, a fájdalom és megalázás, a harc és összetörtség

csak külső és nem túl lényeges. Ha bent Harmónia van, kívülről és belülről feltörő támadás feloldódik a megalapozott és győzelmes élet harmóniájában.

Élni mindenütt és minden körülmények között lehet, de van egy tája az életnek, ahol élni nem lehet: önmagunkban, ha nincs Harmóniánk.

JÁSZOL

Az időt születésétől számítom.

Tisztelek minden tiszteletreméltó múltat: a titokzatos számjelű egyiptomi, perzsa, kínai évszámokat; néha még gondolok a görög és római számokra; a Biblia lapján számolom, mennyi idő telhetett el azóta, hogy ember született a földre. De a szám, az évszám a Te születéssel kezdődik életemben, mert képtelen vagyok át-fogni mindent és nagyon elég, ha mindig születésedre gondolok.

Bölcsőd több minden hieroglifnél, múmiát záró aranykoporsónál. Több minden piramisnál, dagobánál és pagodánál. Több minden Akropolisznál és Apolló-templomnál. Bölcsőd az első tabernákulum. Az első Szentségtartó. A jászol azt a kincset hordta, aki előtt megtorpant az idő és minden történelem, hogy új útra lépjen.

Életemet is születésedtől számítom.

Mit használ nekem, ha élek és elpusztulok? Örök-emberi vágy, a megnevezhetetlen nosztalgia hajt az Isten felé és amikor életemet végre megtalálom, elérkezem bölcsődhöz.

Mert a jászol, a hideg éjszaka, számkivetettség, diergésed: a legnagyobb emberi dátum. A legnagyobb re-

veláció. Szeretet az Isten – mondja a titokzatos éj minden egyszerűsége és minden természetfölöttisége.

Minden a jászoltól indul ki: Életed, tanításod, kereszt-halálod, a Megváltás. Újjászületésünk, életünk, értékes tudásunk, üdvösségünk.

Nincs más dolgom a földön, mint jászolt faragni életemből itt belül lelkemben, ahol életem központja lüktet. Jászolt, betlehemit, hideg télben, a világ éjszakájában, a nyomorúság és szeretetlenség hidegében.

Jászolt, hogy megszülethess bennem. Hogy taníthass bennem. Hogy áldozat lehess bennem; megszülethessek Benned, tanulhassak Tőled, áldozat lehessen Veled és üdvözülhessek Általad.

Karácsony van és nincs karácsonyfám. Csak emberségem van: egy életem, húsból, szellemből és lélekből. Csak jászolt tudok faragni és csak jászolt akarok faragni: magamból faragom, Neked, emlékezetül az egyetlen nagy emberi dátumra, történelmi évszámra. Emléknek a múltra és életnek a jelenre. Fogadj el jászolodnak. Nézz rám, én születésed után születtem! Tudok félni a hatalmas és haragvó Istentől és meg tudom adni kényszerű reszketéssel azt, amit kívánsz. Kiszámolom minden követelését. De ha Te kis kezedet kinyújtod felém, akkor leránt lábaimról mozdulatod és odavetem magam Eléd. Mert jogát megkaphatja tőlünk a szigor, de a szeretet többre képes. Elfoglalja egész életünket.

A BETŰ

„A betű öl, a lélek az, ami életet.” (2 Kor. 3, 6)

Felütöm fejemet a Könyvek Könyvének lapjairól, ahol ezeket a betűket olvasom és gyors tekintetem végigszalad azon a szobán, ahol most éppen lakom.

Nem vagyok nagy mestere a betűknek. Csak azt tudom, hogy a betű szolgál: annyit ér, amennyi lelket hordoz. És azt is tudom, hogy szükségem van lelket hordozó betűkre és csak ilyen betűkre.

Könyvespolcom egyre szegényebb lesz. Válogatás nélkül nem habzsolom a könyvekbe zsúfolt betűket.

Ó, betűk! Hogy gyűlöltem, hogy szerettem, hogyan meggyűlöltem újra és újra hogyan megszerettem a betűket!

Értelmetlen harcok egész légióját éli át egy ifjú ember: élet! kiáltja és félredobja a könyvet; könyv! kiáltja és félrelöki az életet.

A betűk értelmére Te tanítottál meg, Mesterem. Te, aki nem írtál le egyetlen sort azonkívül, amit az út porába írtál és szétszórattál a széllel. Nem írtál és nem íratnál sokat. Amit azonban megíratnál magadról és az Isten Országáról, az mind életek élete, Élő Élet.

Mikor fáradhatatlanul búvárlom utaidat az Írás lapjain, életet keresek, mert Téged kereslek.

Nincs izgalmasabb élmény, nagyobb belső igény, sürgetőbb feladat, érdekesebb látvány, szentebb élmény, mint Téged fölfedezni, követni, megismerni és jobban megismerni, csodálni, szeretni. Az Evangéliumok meg-
rajzolják életedet halott szavakkal és kegyelmed beraj-
zolja az időbe és az emberi lelkekbe életedet.

„A betű öl, a lélek az, ami életet.”

Minél jobban nézem szavaidat, annál tágranyíltabb szemekkel nézlek, hogy a szavak között – amelyekre könnyen rászáll az unalom pora –, megtaláljalak Téged. És magamban életté váltsam ezeket a szavakat: szobán-
kívüli és szobafalak mögötti szüntelenül jelenvaló termé-
keny és életető életté. A Rólad szóló szavakat Te magad-
dá, mert áldott minden, ami Téged elhoz, áldott minden,
ami az Életet szolgálja.

Áldott szavai a Könyvek Könyvének: csupa kis fény,
szín, alak, mozdulat, törtézés, hang, kegyelem – hozzá-
tok el nekem az én Uramat, mert Ő az Élet.

IMAFÜZÉR

Csak imafüzérem zörrenése hangzik az ezüst színű éjszakában. A megkopott imádság-szemek összezörrennek és tudom, ott, ahol Édesanyáddal élsz – ott imáim ablakod előtt már csilingelnek.

Mit tudok én mondani Neked? Rekedt, elszáradt szavakat. És mégis, mire Színed elé érnek ujjonganak és vért csepegnek a rekedt, száraz szavak.

Vajon szebb-e az ég, mint az én imafüzérem?

Látod, az ég keresztje a hold, a bolygók a Miatyánkok és a csillagok az Üdvözlégymáriák.

Keresztemnél nagyobb kereszt a hold. A bolygók fényesebbek az én Miatyánkjaimnál. És mennyivel több az égen az Üdvözlégymária! És minden Üdvözlégymában ragyog.

Dobjam félre imafüzéremet és ölbetett kezekkel nézem az eget?

Mondd, mi tetszik jobban Neked? Látni a holdat, a bolygókat és a csillagokat vagy hallgatni az én imámat, amely szárazhangú és rekedt?

Melyik ér előbb Hozzád?

Ujjaim között az imafüzér fekete szemei hófehér imátcilingelnek.

Rólad beszélek imámban! Édesanyádról, akivel együtt

éltél egy szegény házban. Akivel együtt élsz az Örökké
szent Palotában. Útaidról és szavaidról beszélek. Köny-
nyeidről és véredről énekelek rekedt és száraz szavakkal.

De Rólad!

És Neked nem tetszhetik úgy a hold, a bolygók és a
csillagok, mint ez az imádság.

Rólad beszélek rekedten és szárazon.

Imám: a Miatyánkok és az Üdvözlégyek, mire ablakod
elé érnek, ragyognak, csilingelnek és dalolnak.

MEGTANULNI A HÁLAADÁST

Megtanulni a hálaadást!

Boldogan tudni, hogy bár napok teltek el, egyetlen egyszer sem fakadt föl a szív legmélyéből a szó, hogy „én”. A forrás mélyén, ahol az élet vize szökken magasztosan, fehéren mint a kegyelem és vérpirosan mint a szeretet, meglátni és csak nézni az egyetlen csodák csodáját, a nagy és örök „Te”-t: aki úgy áll a lélek mélyén mint egy hatalmas kereszt. Felfeszítve élni Krisztus végtelenül boldog közelségében!

Ott lenni boldogan, naponta százszor szállni Vele a világban, a világ fölött az örökkévalóság felé közönségesen – mint egy koldus, szegényen – mint egy nincstelen, egyszerűen –, mint a napi munkáját végző ember és áttitenülten –, mint egy Krisztusba oltott örökké virágzó ág. Mindig boldogan és megelégedetten.

Élni az Örök Szőlőtőn és átölelni az Életet, az Istent és talán nem is mondani mást, csak szóltanul annyit, hogy: Isten.

Kimondani alázattal a Végtelen előtt, mosolygó szemekkel mindig az Isten szeme előtt, közelségében és vele együtt.

És minden életet neki ajánlani. Az élet papjának lenni

az Élet Istene előtt. Szüntelen felajánlásban és áldozatban: a Főpap áldozatába elmerülve, vele egyesülten.

Tudni és számontartani mindent, ami földi. Az élet áldozati paténájára emelni mindent, ami földi és fölemelni hálaadással, hogy mindez az Istené. Odaadni és megköszönni és meglátni, hogy Isten jó, szent, bölcs, gondviselő.

Egyszerűnek lenni, mint a kenyér és a víz. Egyszerű embernek lenni: Isten fiának lenni.

És hálát adni mindenért: a csodálatos életért, amelyet Isten él bennünk.

Megtanulni a hálaadást!

PATÉNÁN ÉS KEHELYBEN

A világot rámbíztad, hogy felajánljam Neked.

Ahova vezetsz, amit mutatsz, mind, mind föl kell ajánlanom Általad és Veled, hiszen azért jöttél közénk, hogy megtaníts minket a felajánlásra és az áldozat bemutatására.

Életünk középpontján templom épült Neked.

Homlokzatán írva van: Megváltójának emelte egy élet.

És ebben a templomban Oltár áll. Áldozati Oltár.

Ezen az oltáron mindennap áldozat készül.

Te mindennap felajánlod örökértékű életedet értünk az Istennek.

És meghívsz magad mellé az Élet paténájára felajánlott áldozatnak.

És átváltoztatod áldozatunkat Magaddá.

Így életünk értelme életfeletti, örök életű.

Életünk megistenült Tebenned.

Szent az élet Veled és áldott.

Boldog ember, aki élhet és Veled élhet.

Akinek útja vezethet bárhol, mindig megtalálja áldozati Kelyhedet és áldozati Paténádat, hogy testét és vérért Neked szentelje az átlényegítésre.

Könnyből, mosolyból, fáradságból, szürke egyhangú-

ságból, vándorutakból, küzdelmekből, csüggedésekből, harcokból, alázatból és imádságból; munkából, ébrenlétből és álomból, gyónásból és tisztulásból, fegyelemből, komolyságból és gyászból, hitből, reményből és szeretetből, kicsiny és nagy áldozatokból cseppenként összegyűlt életem vére: csordulj a Megváltó mester Kelyhébe!

Színek látásán, munkán, kenyéren, verejtéken, hangon, gondolatokon, fáradtságon, nyugalmon, békén, erőmegfeszítéseken, éhségen, szomjúságon, fárasztó utakon, töviseken, erdőkön, völgyeken, poros utakon nevelt testem minden érzékeddel: simulj közel a Mester Megváltó szent Testéhez, hogy Vele együtt megdicsőülj az élet véres és kimondhatatlanul boldog, egyetlen és örök áldozatában!

SZENTSÉGI ÁLDÁS

Elűz magától az őszi nap ragyogása. Pedig az a meleg, napfényes őszi szebb és színesebb a forró, sorvasztó nyárnál.

A világ gazdagsága elűz magától. Tudja, hogy magányos imára születtem Előtted.

Hol találalak meg? Mondd. Ma találkoznom kell Veled!

Kezed édes illatát érzem a virágokon, míg lehajlok hozzájuk és nem merek letépni egyet sem, hiszen a föld minden virága a Te kerted díszé és szépsége.

Csodálatos titkaidat vallja minden embertársam: emberrel találkozni annyi, mint közeledni Hozzád.

De az emberek világa rejtett világ és zavaros titkok világa.

Magamban is alig tudom elválasztani a megszentettet a szennyestől: hogyan lássalak Téged tisztán minden embertársamban?

Meghívtál a találkozásra, itt vagyok.

A templom ablakain betör az élet ragyogó fénye: az ablak piros, lila és kék mintáin át piros, lila és kék fénylepek takarnak be kettőnket.

Szolgáid tömjénfüst lebegő illatában imádásra helyez-

tek áldozati asztalod fölé. Itt vagy most előttem, szemtől szembe állunk.

A hallgatag oltárszekrény ajtaja tárva: az élet sivár pusztaságában Tied az egyetlen fejedelmi sátor.

Fehér ostyaszínű Testedet milyen reszketve tartja a színarany foglalat! A ráötvözött gyémántok szikrázva villognak!

Milyen titokzatos vagy elrejtve a kenyér fehér ruhájában és milyen jóságos a mindennapi táplálék színe alatt!

Szemem Rajtad pihen. Míg a fehérséget látom, Téged nézlek.

Szegény szemeim. Úgy szeretnétek látni Istent? Áldott szemeim, hiszen látjátok. Csak a kerek kenyér fehér színét mutatjátok nekem, de ez elég. Hitem gyors, mint a fény: odafut eléje. Hitem érzékeny és fölfedi a találkozás pillanatát. Hitem egy leboruló forró homlok: a Mester lábait érinti. Hitem kitárt két kar: Királyom, úgy-e lehajolsz szolgálodhoz?

Mikor az ajtót óvatosan nyitva beléptem, megláttál. Számontartod, hogy itt vagyok, hiszen Te hívtál.

Tudom, hogy itt már nincs semmi és senki Kívüled.

Itt minden szívdobbanás, ima, könyörgés, dicséret a Tied.

Te hívtál ide minket és ami közöttünk most van, az a Te műved.

AZ ELSŐ EMBER SZEMÉVEL

Míg férfileptekkel járod kijelölt utadat, gyerekes álmaid mögötted maradnak.

Gyorsreptű, színes madarak voltak: versenyre születtek és nem vándorútra útitársnak.

Valahol mögötted, sűrű, színtelen ködbe veszteksz.

Elmúlt ábrándjaid csak nyugodt éjszaka álmai között ébrednek fel.

A hajnal tiszta fénye semmivé foszlatja mindet.

Férfi, ne sajnáld ifjúságod gyerekes álmait.

Van több, mint az álom.

Azért őrizd meg álmaidból azt, ami hamvas tisztaság volt bennük.

De férfiszemedet nyisd fel új valóságra: lásd meg vándorútjaid közben az első Ember fölébredésének hajnalát.

Ne álmokkal közeledj az élet apró dolgai felé. Szemedben és szívedben a csodálatos Teremtő Isten víziójával nézz körül a földön.

Ne a kis dolgok apró lépcsőin közeledj a végtelen messzeségű Isten felé.

Istentől indulj el és kérd, hogy vezessen a földi dolgok közé.

Meglátni Istent teremtményeinek visszfényében, kevés.

Igazabb látás: a Teremtő-Istenben látni a teremtés csodáját.

AZ ÉLET ÉRTELME

Azt mondjátok, harminc éven túl nem éri meglepetés az embert? Harminc éven túl kezdődnek a meglepetések.

Ami azelőtt volt, csak terepszemle és anyaggyűjtés: ismerkedés magunkkal, a bennünkvalókkal és felettünkvalókkal. Ismerkedés önmagunkkal, a világgal, Istennel.

Harminc éven túl már nincs sok abból, ami színpad és díszlet.

Az események nem túl fontosak: az események jelentése a fontos.

A szavak nem újak többé, értelmük azonban csak akkor kezd tisztulni.

Mint a tengeren feltűnő mentőhajó a hajótörötteknek,
mint a pihentető tanya a vándorló utasnak,
mint a gyertyaszál az éjszaka tévedt bújdosójának,
mint a pirosrasült meleg cipő az éhezőnek,
mint az elfutó patak édeshangú csörgedezése a szomjazónak,

mint édesanya csókja a zokogó gyermeknek – úgy kiált feléd az új élmény, az egyetlen és mindent elsodró magyarázat terméketlen és számtalan tépelődés évei után.

Kérdezz, és hangot hallasz valahonnan: vizek zúgják, vihar bömböli, éjszaka suttogja, kék ég mosolyogja.

szentek vallják, az élet magyarázza és ott valahol benned
forró és édes ajakkal Isten súgja:

– Betölteni mindazt, ami akaratom benned itt a földön:
ezért születél a földre.

A FOHÁSZOKRÓL

Álmaidat eltemeti a valóság, de imáidat meghallgatja az Isten.

Tévelygő sóhajaid szárnya lehull a csendes alkonyattal, de fohászaid Isten Szívéhez érnek.

Istenhez szállnak a mindenség kék egén át. Mint ezerszínű réti virág borítja be fohászod a mindenség egét.

Isten kitárja karját eléjük és magához öleli mind. A hit fehér, a remény zöld, a bánat lila, a szeretet pirosszárnyú fohászait.

Minden fohász levelet visz Istennek. Rövid üzenetet a földről: hálát, imádatot, kérdést, megnyugvást, bánatot, örömet, és újra: hálát meg imádatot.

Elröppenő ima-fohászaid lakást találnak Isten Örök Házában.

A fény, áldás és kegyelem magjain élnek és visszaszállnak hozzád látogatóba Isten fényével, örömeivel és kegyelmével.

Sugárzó oszlop áll közötted és az Ég között.

Számtalan fohász-imád hozzáköt Istenedhez.

ŐSZ

A búza keresztekben fekszik a letarolt földeken, a mező lassan temetőnek készül.

A búza-keresztek élő felirataként igazolják a föld hűségét és reményt ígérnek a tavaszi feltámadásra.

A kukorica éretten és aranyárgán mosolyog az acélkék égre: a föld gazdag aranyainál kedvesebb fényű a szerény, sárga kukorica!

Az égen felhők vándorolnak a földi vándorok vigaszára. Felhők! az égen szebb-e vagy a köves utakon szebb-e vándorolni? Örök talány ez.

Temetők sírdombjain csendesen őrökdi a fehér és lila krizantém. A sírokban mint feltámadásra érett gyümölcsök, holtak nyugsznak.

Pókok szövök könnyű hálójukat. Rút testük körül csillog az ezüstfehér háló, mint valami égi csipke. Mi különösebb: a rút pók vagy hálószövő művészete?

A pók sohasem vágja el finom hálójának tartófonalát, hogy remekműve a sáros földre hulljon –, ó ember, sohasse vágd el Isten kegyelmének ezüst fonalát, nehogy életed sötétbe zuhanjon!

Nézd, az őszi nap sugarai mint ezüst fonalak futnak az égről a földre!

Látod? Lelkedig hosszú, fehér kegyelem-fonalak futnak, hogy beléfogódzhass teremő Istenedbe!

AZ IMÁRÓL

Úgy kellene imádkoznunk, ahogyan lélegzünk. Nemcsak annyira szüntelenül és természetesen, de annyira öntudatlanul is. Ez a boldogság azonban csak Odatúl vár ránk. Míg vándorok vagyunk, várnunk és fáradoznunk kell. Az imádság erőnket és akaratunkat kívánja.

Odatúl az ima olyan, mint a lélegzés: mint a halak a vízben, élnek az üdvözültek Isten szentségébe merülve. Nem egyek a Végtelen Tengerrel, nem tűnnek és oszlanak el benne mint az édesvízi forrás a tengerbe futva, de benne élnek és életük szüntelen boldog imádság.

Mi erre az öröme készülünk és meg kell dolgoznunk érte. Az imádság olyan mint a járás. A járás célt, akaratot és erőmegfeszítést kíván. Ha valahova megyünk, tervünk van arra vonatkozólag, hogyan tegyük meg az utat. Míg vándorok vagyunk, pihenésünk nincsen. Aki megállt, nem vándorol többé. Aki abbahagyja az imádságot, az a földet vallja végleges lakóhelyének és elveszti jogát ahhoz az Országhoz, amelyet csak vándorként lehet elérni.

Az imádság hasonlatos a járáshoz. Repülni csak a szárnyasok képesek, menni minden ember tud, kicsi gyerekek, felnőtt, aggastyán. A különbség csak az, hogy a felnőtt lehet vánszorgó agg, az aggastyán rugalmas léptű

fiatalember. Természetfeletti életünknek nem akadály a kor és a körülmények.

Az ima olyan mint a járás. Néha könnyű imádkozni. Úgy megyünk, mintha gyönyörű völgyben haladnánk sík és kitaposott úton, ahol nincs akadály. Néha úgy, mintha lankás dombról a völgybe kanyarodnánk fácános kertek, őzes fenyvesek és vadvirágos rétek közé. Néha puha alattuk a föld, mint a dűlőút a búzavirágos és pipacsos búzatáblák között. Néha hegyre visz az út és néha el kell érnünk egy hegyorom csúcsát akkor is, ha nem vezet oda út. El kell érnünk, hogy továbbjussunk. Néha sivatagban kell járnunk, víztelen, süppedő forró homokon. A járás minden gyötrelmével és fáradtságával, kimerülten és elcsigázottan. Verejtékezve és pihenéstelenül nappal, a sarkalok üvöltésétől és a hidegtől dideregve éjszaka.

Megállnunk nem lehet, mert aki a sivatagban megáll, ottveszik. Néha félhomályos sarkvidékeken kell járnunk; terméketlen, hóval és zúzmarával fedett csontkemény föld felett, jégtábláról jégtáblára vergődve fókák és jegesmedvék között.

Néha nehéz járnunk, néha könnyű. Járunk mindenképpen kell.

Keresd az ösvényt, amelyen Krisztus járt! Lépteinek nyoma ott van a földön: helyezd lábadat léptei nyomába és akkor könnyen tudsz járnunk, még akkor is, ha hegyre visz az út vagy éppen a keresztfára.

Kérd azt, akihez minden imádságod szól: kérj kegyelmet, amely könnyűvé teszi a járást.

Hagyd el fölösleges terheidet. Isten felé tekints és ne láncold szemedet a földi pihenőhelyek felé, mert szemed

rabláncot fon és szívedre köti. Hogyan szabadulsz ki ezekből a kötelékekből, ha megadod magadat nekik?

Testedet ne kényeztesd: az elkényeztetett test nem jó szolgálja a kemény utak vándorának. Lelkedet tartsd könnyen: a vétkek súlya kő súly és félő, hogy leroskadsz alattuk. Fölötted a Gondviselés ege, az égen Isten Napja ragyog, a felhők odafönt úgy kísérek, mint biztató őrangyalok. Útitársad Krisztus és mindazok, akik valaha vele mentek. Az ég kékje mint Szűz Mária két szeme tekint rád biztatóan.

Igaz szereteted, amely elég forró ahhoz, hogy minden önzést kiégyessen belőled, gazdag fényforrás lesz és melegíti lelkedet. Krisztus kegyelme lesz pajzsod és fegyvered. Teste szükséges ételed.

Ne nagyon kérdezd, hol jársz és mennyi út van hátra. Azt se nagyon kérdezd, miért jársz most súlytalanul és miért kapaszkodva odébb.

Imádkozz! Vándor vagy, aki a földön indul és Égbe ér.

Imádkozni úgy kell, mint járni. Olyan türelmesen, olyan változatosan, kitartóan és megadón.

Ha azután úgy veszed észre, hogy lábad nem érinti már a kemény földi rögöket, szállsz, magával ragadott a Szentlélek piros viharja: eltűntek a földi képek és Istent látod egyre gyakrabban és kimondhatatlanabban: akkor ne feledkezz meg rólunk, akik még csak járunk. Imádkozz értünk, hogy Isten kegyelmével mi is Haza érjünk.

FELHÓK ALATT

Néha olyan a kegyelmed mint a könnyörtelen nyári ég. Éjszaka vakít a holdja és éles fényeket szórnak csillagai. Tikkadt szemünknek fáj ez a részvétlenül ragyogó fény.

Várjuk a nappalt és könnyörgünk a szélnek: déli szél, ne lehelj ránk forró fuvalmat, mert nem frissülünk, csak tovább tikkadunk. Fordulj el tőlünk, déli szél és hívd az esőthozó szelet!

Könnyörgünk és napok múlnak. Tikkadunk, száradunk, könnyörgünk és egyetlen vigaszunk a könnyörgés.

Vigaszunk nem az eljövendő termés, vigaszunk egyedül a könnyörgés.

Fejünk egyre mélyebben hajlik, ajkunk egyre cserepe-sebb, tekintetünk egyre bágyadtabb, arcunk egyre sápad-tabb lesz.

Járunk mint az árnyék és nincs hová menni: a könnyör-gés az egyetlen szó, egyetlen étel, egyetlen lakás, ahova meghúzódhatunk.

Aludni dőlünk a hullócsillagos éjszakába és nincsen nyugodt álmunk. Ébren lázálmok tikkasztanak a forró déli szélben, amely érdessé szárította homlokunkat.

És íme, vergődésünkben mégsem láttunk. Felhőkkel teleaggatott az ég, dördülve vágódnak egymásba, vakító

villámok szikráznak körülöttünk és hirtelen ijesztő csend támad.

Már ébren vagyunk. Lázálmaink messzefutottak. Ezt a csendet ismerjük már: szívünk verése majdhogy megáll. Nem a félelemtől, de az örömtől, amely most következik.

Hirtelen hullással, édeshangú dobpergésként esnek a kövér esőcseppek: a szél elült, az ég hullatja áldását. Zuhog az eső, egyre súlyosabb cseppekben. Már nem cseppek, fonalak futnak a szemünk előtt.

Állunk csodálkozva és meglepetten: semmit nem tetünk, csak szenvedtünk és könyörögtünk. Nem lázadtunk a fájdalomban és nem álltunk meg a könyörgésben!

TÓR

Szerelmed, mint a tör.

Aki Téged szeret, nem kérdezi, mit adsz, de tudja, hogy meg kell halnia. Tudja, hogy csak éles törszúrásod alatt tud meghalni. Ha nem érinti szívét a töröd, belehal az elhagyatottságba, az ürességbe, céltalanságba és ki-elégítetlen vágyba.

Akit szeretsz, annak a szívébe szúrod a törödet. És meghal az a szív. Minden szépségnek halott, mert minden szépség csak halvány árnyéka szerelmed fényének. Meghal vágyainak, mert minden vágya Te vagy. Meghal gondolatainak, mert Te vagy a Gondolat. Meghal érzéseinek, mert milyen érzést foghat fel még az, aki Téged megérezett? Elmosódnak előtte az élet apró tapasztalatai, mert egyetlen Tapasztalata Te vagy. Ábrándjai meghalnak, új ábrándjai nem születnek, mert mindent betölt a rajongás Érted. Fantáziája, mint horgonya szakadt csónak lebeg az élet vizei felett, és nem nyugszik, míg Beléd nem horgonyzódik.

Akit szerelmed tőre szíven szúrt, meghal, hogy éljen. Nem tudja magát, csak Téged. És ha visszaadnád őt magának, belehalna a szomorúságba.

Közelebb hajlik hát Hozzád és nem kérdezi: töviskoszorús fejed, vagy lándzsával átszakított szíved hozza-e

emberyi életének a halálát. Nem kérdezi, miért olyan kínos meghalni magunknak, csak azt kéri, hogy szeressen Téged. Nem kíváncsi arra, lehet-e még nagyobb gyötrelmeket emberi testben elviselni, csak egyre éltetőbb szerelmed könyörgi.

Elmerül közelséged megmondhatatlan gyönyörűségébe és csak azt tudja, hogy a fontos egyesegyedül Te vagy.

MINT SZÚZ MÁRIA

Aki szeret Téged, életével szeret. Mint Édesanyád. Soha annyira, de mindig hasonlóan – elfogadja az Angyali Üdvözlést és tudja mi vár rá.

A rágalmak közben arra gondol, hogy szívében vagy.
Üldöztetései közben csak azt tudja, hogy vele vagy.

A hideg éjszakában csak azt tudja, hogy megszülettél benne.

Mikor csendesen laksz lelke házában, mindennapos gondjaid között rajtad pihen lelkének a szeme.

Amikor utaidra indulsz, ha csak a kapuig kísér, lelke továbbmegy veled.

És amikor megengeded, hogy kísérjen téged: örömeidnek örül és fájdalmaidat szenved, haragodat haragussza és megalázásaidban alázódik. Szomszégaiddal szomszajzik és ételed ízével étkezik. Veled fárad és éppen úgy fáradt, ahogyan Te elfáradtál.

Nem tiltakozik, amikor Te nem tiltakozol.

Keresztutadon végigkísér és szenved a gyötrelmeidet.

A vessző nem reá sújt, de éppen úgy fájnak neki is az ütések.

Nem függ a kereszten, alatta áll és mégis megfeszített Veled.

Agóniádat átagonizálja és haláloddal halott.

Életeddel él és életeddel támad fel.
Mindene a Tiéd és mindened az övé.
Aki szeret, életével szeret.
Egészen úgy, mint Édesanyád – soha annyira, de mindig hasonlóan éli örökkön megújuló földi életed.

VÁR

Ne féltsétek azt, akinek erős vára az Isten.

Akkor sem, ha vándor és útja sáros, fékezetlen folyók áradása között vezet.

Nem árt neki a kanyargós utak sara, és ha kell, derékig merül az iszapba, mégis tiszta marad.

Az úttalan utakon el nem téved, mert tudja mindig az irányt, amerre mennie kell.

Az emberi élet örvényei le nem húzzák a fekete halálba azt, akinek vára az Isten.

A vágyak lelkének oltárán elégnék, hite bevilágítja a jövőt, reménye megkönnyíti lépteit és oltárának örökmécsesén a szeretet lángjai lobognak.

Ne féltsétek azt, akinek vára az Isten.

Aki magában hordja az Istent, és mástól nem fél.

Akinek teste mindig Isten akaratának palástjába öltözött, kinek szíve szüntelenül Isten szeretetétől forró, kinek lelke az imádság állandó oltárán emelkedik az Urához: az biztos lábbal jár a földön.

Isten vára odabent van, a nagylelkű Isten kegyelmének csodálatos kincsházában.

Aki Istenben él, mindig odahaza van: Isten az OTTHON.

Aki megindul és idegen tájakon jár, mindenütt látja a

szent és örök Istent, mert a tiszta szemek, a tiszta szív sugárán át jön az Isten.

Ne féltsétek azt, akinek vára az Isten.

Isten az Élet Vára. Az élet biztonsága és öröme az Isten.

FÖLDALATTI TENGER

Kegyelmed mint rejtek esővizek a föld alatt.

A föld kérge száraz és szomjas. A kora nyári föld sóhaja a szél. Ez a fájdalmas és tikkadt lihegés a szívbe hat és az agyba szúr. A föld könnytelen fonnyadása ereimben lelassítja a vér áramát. Szívem ijedten ver, mint tikkadt madarak és állatok, tikkadt vetések és tikkadt fűvek szíve a földön.

A forrás pedig ott van a föld alatt.

Csak kezemet kell nyújtanom az ásó után, csak két métert ásni és hideg víz csordul a földből. Csak kannákért kell nyúlni, csak keskeny árkokat ásni, csak merni kell a vizet! Ereidben könnyű lobogással vágat a vér, szíved erőteljes himnuszokat ver, a föld ráncai eltűnnek, arca kisimul, a fű újrazöldül, a madarak ittasan énekelnek, a vetések lábraállnak, az állatok otromba ajkán édesen csurran a friss vízzel keveredett nyál – újra élünk, csak ásó és egy kevés munka kell!

Ilyen tenger a Te kegyelmed a szárazságban pusztuló föld alatt.

Kegyelmed tengere ott pihen munkás kezünk alatt.

AZ ERŐS

Erő csak egy van, a Te erőd. Nem hiszek más erőben.

Lesújtod az önmaguk erejében bizakodókat és erőd részesévé teszed a Benned bizakodó gyengéket.

Életem dicsőséged szolgálója legyen: ezért könyörögök. De könyörgésem legforróbb lehellete ez: erőtlenségem kiáltsa a mindenségbe megváltó Erődnek a hatalmát.

Te vagy az Erő. Kívüled minden: erőtlenség.

Te vagy az élet tomboló vihara, Te vagy az élet örök cédrusa, Te fönttartó oszlopa, Te vagy az Erős, a Legyőzhetetlen.

Te vagy az Isten!

Erőd uralkodik gyengeségemen.

Lehajol és magához emel. És mintha én is erős lennék: hiába támad bármi ellenem.

Nincs hatalom az Erős ellen.

Azok ellen, akiknek ereje az Isten.

ISTEN!

Szemeid sugara tűz: éget és megvált.

Ajkad suttog, és a viharok elhalkulnak mögötte.

Kezed érintése forró: tőle a vágyak tüze imádságra hull.

Lépteid nesze hívogató ének: a láb utána lép és nem tud követni más ütemet.

Alakod olyan, mint egy megtermett férfi alakja és mégis, nagyobb a mindenségnél és mégis, belefér a szívbe.

Szíved mint sugárzó rubint: a rubint fénye mellette szürkére égett salak.

Szerelmed leér a földig: jóságod elvisz túl téren és időn, Magadhoz.

Istenem – kiáltom, és hangom olyan gyenge, hogy magam is alig hallom.

Igen – feleled alig hallható suttogással. És a mindenség úgy zúgja vissza suttogásodat, hogy a viharok zengése elhalkul suttogásod visszhangja mögött.

ODAHAZA

A nap megállt a föld felett és a tavaszi föld zöld szemébe nézett. Bőborruháját összevonta, intett és a horizontról lehullt.

Esti ruháját fölvette a föld: kék leplek fonódtak köréje.

Az esti szél halkán sóhajtott és elpihent.

A föld aludni tért az úrben, ahogy a madarak fészekbe térnek.

Egyedül maradtam. A csillagokra nézek.

Összekulcsolom kezem.

Én nem az úrben pihenek el. Engem nem nyugtat el fára függesztett madárfészek.

Csak amikor Hozzád imádkozom, pihenek el. Akkor hazaérek.

Nyomta: Petőfi Nyomda Rt.,
Kecskemét
Felelős vezető: Sebesvári László
vezérigazgató

Ára: 135,- Ft

...az elmélkedő imádság a mélyebb lelkiélet elengedhetetlen eszköze. A szerzőt nem kell bemutatnunk. Régóta áll „az Ige szolgálatában”. Szavának az isteni erő és a költői lendület ad hatékonyságot.

Elmélkedéseinek jellegét már a címben elárulja. „Útközben” vándorló testvéreinek akar útravalót adni sajátos „életimádságaival”. Ezt tanítja: Maradj mindig Isten közelében a zajgó nagyváros utcáin és kint a csendes mezőn, munkád és beszélgetésed közben. ...Életed mindig Istent keresse, szeresse egyszerűen, magától értetődően.

Minden ember, a mai időkben kétszeresen is állandóan úton van. Ha Cser atya útmutatása szerint gyakran nyúlunk az elmélkedéshez, akkor útközben is gyakran otthon leszünk. Otthon az Istenben.

Megrendelhető: **KORDA Könyvkereskedés**
6000 Kecskemét,
Kossuth tér 3.
Tel.: (76) 328-977